

Congresbundel

Congres juni 2022

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	3
Congresagenda	4
Overzicht workshops	5
Zijprogrammering PvdA Talks: De Macht van Burgerkracht	7
Praktische congresinformatie	8
Wanneer is het congres?	8
Hoe kom ik bij de congreslocatie?	8
Ledendemocratie	8
Wat er staat te gebeuren: Actuele moties en het congres	8
De stemtool: LUMI	9
Sociale veiligheid op het congres	11
Afhandelingsvoorstel	12
Wijziging statuten en reglementen	14
Wijzigingsvoorstellen	14
Verkiezingen functionarissen	19
Voordracht voor de functie van vicevoorzitter van het partijbestuur	19
Voordracht voor 4 leden van het partijbestuur	19
Voordracht voor 5 leden van de PES-congresdelegatie	20
Voordracht voor een lid van het presidium	21
Voordracht voor een lid van de beroepscommissie	21
Overzicht moties	23
Moties	23
Moties over linkse samenwerking	50

Aanbiedingsbrief

Beste partijgenoot,

Op zaterdag 11 juni zien we elkaar weer tijdens ons congres in Nieuwegein. Voor je ligt de congresbundel met het programma en alle voorstellen die aan bod komen. Het belooft een dag vol discussie, politieke inhoud, gezelligheid en inspirerende speeches te worden. Ik zie er enorm naar uit.

Natuurlijk gaan we het ook hebben over linkse samenwerking. De afgelopen tijd heb ik veel van jullie daarover gesproken bij meerdere bijeenkomsten in het land. Daarbij heb ik verschillende opvattingen gehoord over de wijze waarop PvdA en GroenLinks samen moeten werken, nu en in de toekomst. Maar er is ook een rode draad te ontdekken. Overal hoorde ik dat in tijden van politieke versplintering het wordt toegejuicht dat PvdA en GroenLinks elkaar juist opzoeken. Omdat we door de krachten te bundelen polarisatie tegen kunnen gaan en vooruitgang mogelijk maken.

We werken samen omdat we weten dat Nederland toe is aan een andere, eerlijkere koers. Waarbij linkse en progressieve politiek de koers uitzet en de toekomst van ons land vormgeeft. Zodat werken weer gaat lonen en vermogensongelijkheid wordt aangepakt. Zodat de zekerheid van een betaalbare woning en een steuntje in de rug als het tegenzit er weer voor ons allemaal is. Waarbij we de planeet redden door vervuilers aan te pakken en duurzame energie bereikbaar te maken voor iedereen.

Met de Eerste Kamerverkiezingen dient daarmee een nieuw en bepalend moment zich aan. Allereerst om in de provincies het verschil te maken en rechts te verslaan. Maar ook om daarna in de Eerste Kamer een sterk links blok te vormen. Het partijbestuur stelt daarom voor om in een nieuw gekozen Senaat één fractie te vormen die bestaat uit senatoren van de PvdA en GroenLinks. Het is een historische stap om als progressieve partijen elkaar op te zoeken en de balans in de politiek te doen omslaan.

Het partijbestuur denkt met dit voornemen aan de verschillende opvattingen in onze partij recht te doen. Als het aan ons ligt verbinden we de kracht, ideeën en visies van sociale en groene politiek in de Eerste Kamer. Tegelijkertijd nemen we geen onomkeerbare stap en kiest de PvdA de eigen senatoren die verantwoording afleggen aan onze leden over politieke keuzes. Ook zullen we, zoals het partijbestuur aangekondigd heeft, na het congres verder met elkaar verkennen welke toekomstige vormen van samenwerking we wenselijk vinden.

Het laatste woord hierover is aan jullie, de leden van de Partij van de Arbeid, op ons congres. Maar één ding is zeker. Nederland snakt naar sociale politiek. Naar meer bestaanszekerheid, minder ongelijkheid en een duurzame toekomst. Wij weten dat het mogelijk is door krachten te bundelen. Met onze bondgenoten in de politiek, maar ook daarbuiten. Simpelweg omdat samen zoveel beter werkt dan alleen.

Ik hoop je te zien op ons congres!

Esther-Mirjam Sent
Voorzitter PvdA

Plenaire- programma

10:00	Opening	10:00
	Welkomstwoord partijvoorzitter Esther-Mirjam Sent	10:05
	Speech Andrej van Hout (JS)	10:15
	Formele vergadering	10:20 13:00
	Pauze	
13:45	Speech Frans Timmermans	13:45
	Dankwoord en afscheid Lilianne Ploumen	14:00
	Speech Esther-Mirjam Sent	14:20 14:35
	Pauze	
14:45	Workshops en sessies	
16:00	Dankwoord en afscheid Lodewijk Asscher	16:00
	Club Rood ; ongelijkheid bestrijden, hoe doe je dat in de praktijk? Onder leiding van Nynke de Jong met Agnes Jongerius , Richard Moti en Mark Lauriks . Met muziek van Shirma Rouse	16:15
	Speech Attje Kuiken	16:45

Overzicht workshops

Organisator	Onderwerp	Zaal
Centrum voor Lokaal Bestuur: Statenlid of bestuur van een Waterschap, iets voor jou?	Denk je dat de politiek in de provincie of het Waterschap saai is? Dan vergis je je! De grote maatschappelijke vraagstukken op het gebied van klimaat, landbouw, stikstof en waterzekerheid spelen zich af in de provincies en waterschappen Een goede vertegenwoordiging van de sociaal-democratie in de waterschappen en provincies is nu belangrijker dan ooit Denk je er aan om actief te worden in het waterschap of de provincie? Kom dan naar deze workshop van het Centrum voor Lokaal Bestuur	5
Samenwerkende Werkgroepen over Inclusie en Diversiteit; <i>Wat is jouw verhaal?</i>	Het verhaal van jou en mij, maakt het verhaal van de sociaal-democratie We zijn een brede volkspartij die staat voor een inclusieve samenleving en maatschappij Maar wat willen we daar zelf van terugzien in onze partij? Ga met ons in gesprek aan de hand van levende portretten en deel jouw verhaal met ons!	6
Presidium; Lagerhuis debat.	Ben je even uitgeluisterd? Kom dan samen met andere PvdA'ers debatteren onder leiding van het Presidium in een Brits Lagerhuis!	8
Netwerk zorg, <i>Toegankelijkheid in de zorg</i>	In de zorg is er toenemend flinke schaarste aan personeel, en er dreigt een tekort aan geld door de snel stijgende kosten. Daarmee wordt het toenemend onmogelijk om individuele aanspraken op zorg allemaal te realiseren. Zonder politieke actie zullen de consequenties ongelijk over de burgers verdeeld worden. De praktijk wordt steeds meer dat de mensen met kennis, macht en geld hun aanspraken en zorg nog wél weten te realiseren, en mensen aan de onderkant van de samenleving niet. Wat is het antwoord van de PvdA hierop?	9
Permanente werkgroep Ledendemocratie, <i>partijdemocratie; een transparant gesprek.</i>	Op de zeepkist! Een interactieve sessie over onze partijdemocratie Op basis van de analyse en het rapport van de Permanente Werkgroep Ledendemocratie gaan we in deze subsessie met jou in gesprek over onze partijdemocratie en nodigen we je uit op de zeepkist! We starten de sessie met een korte toelichting op ons rapport Daarna gaan we in gesprek over wat partijdemocratie binnen de PvdA is en hoe zij is ingericht Dan hebben we genoeg gepraat en gaan we aan de slag! Wat betekent partijdemocratie voor jou? Wat zou jij willen dat we ermee bereiken? Leden zijn de PvdA Dus als je even wegdroomt, hoe zou de partijdemocratie bij de PvdA eruit zien? En niet onbelangrijk: welke bijdrage lever jij hieraan? We zijn benieuwd en nodigen je uit op de Zeepkist om jouw verhaal met de partij te delen	12

Jong in de PvdA,	Elk jaar worden er een hoop jongeren lid van onze partij Ben jij een van hen? Dan is deze sessie ideaal Ontdek wat je kan doen binnen onze partij en ontmoet andere jongeren in de partij.	14A
Netwerk economie: Huur vs Kopen, een onderschatte veroorzaker van ongelijkheid	Ga samen met ons het gesprek aan over inkomensongelijkheid door de fiscale behandeling van wonen ten opzichte van huren.	14B
Rooie Vrouwen, Ongelijkheid: lekker belangrijk!	De Rooie Vrouwen richten zich op drie pijlers: ongewenst gedrag, gelijkheid en beslisplekken. Over deze thema's gaan we in gesprek met Milou Deelen (journalist en activist), Paula Thijs (senior onderzoeker Atria Kennisinstituut), Devika Partiman (Stem op een Vrouw), Shirodj Raghoenath (Emancipator) en Marlieke van Schalkwijk (fractievoorzitter PvdA IJsselstein). Hoe kunnen we Nederland gelijkwaardiger maken voor iedereen?	18
PvdA Eurodelegatie, Momentum: Politiek in de hoogste versnelling - hoe crises ons dwingen tot grote politieke besluiten	Winston Churchill zei het al: "Never let a good crisis go to waste". In deze enerverende talkshow onder leiding van Martijn de Greve bespreken we naast de actuele staat van Europa en het laatste (politieke) nieuws, ook het moment waarop we anders politiek te werk gingen of moeten gaan. Corona, Klimaatverandering en de oorlog in Oekraïne: het zijn crises die ons anders naar de wereld laten te kijken en vragen om daadkracht.	19
Linksom, In gesprek met wethouders over armoedebestrijding.	Armoedebestrijding is een kernactiviteit van de sociaal democratie en van onze partij Samen met PvdA wethouders en de zaal gaan we het gesprek aan over armoede én oplossingen en ideeën om samen armoede in Nederland te bestrijden.	10
Netwerk duurzaamheid, Degrowth. Less is more?	In deze subsessie gaan we praten over het degrowth (ook wel bekend als ontgroeï) perspectief en wat dit te maken heeft met de PvdA Samen met Barbara Kathmann, een wetenschapper en jullie in de zaal gaan we achterhalen welke rol degrowth in de politieke praktijk van de PvdA kan spelen.	22
FMS en Agnes Jongerius; Kunnen we arbeidsmigratie in goede banen leiden?	Het is schering en inslag dat Nederlandse uitzendbureaus arbeidsmigranten uitbuiten Daar zetten ze zelfs knokploegen voor in Toch dromen Afrikanen die geen toekomst in hun eigen land zien, ervan om in Nederland te kunnen werken Valt arbeidsmigratie op een menswaardige manier te reguleren? Ga hierover in gesprek met Agnes Jongerius (PvdA Europarlementariër) en Anne van der Meer (Foundation Max van der Stoel).	30
Internationaal Secretariaat, Solidair met Oekraïne.	De oorlog in Oekraïne brengt een golf van solidariteit teweeg Hoe kunnen wij daarnaast actief in internationale solidariteit blijven investeren? Ga hierover in gesprek met Hugo Klijn (Instituut Clingendael), Anna Timmerman (Directeur PAX), Oekraïense diaspora en PvdA-volksvertegenwoordiger.	31

<p>Duurzaamheid en WBS, Verduurzamen, de grote gelijkmaker? In gesprek met Joris Thijssen, Ferd Crone en Mohammed Chahim.</p>	<p>Samen met Joris Thijssen, Ferd Crone en Mohammed Chahim gaan we met jullie in gesprek over verduurzaming van de samenleving! Verduurzamen zou weleens de grote gelijkmaker kunnen gaan worden, mits we de juiste maatregelen nemen Als grote vervuilers betalen en het fundament van de samenleving (agent, leraar, verpleegkundige) wordt geholpen, kunnen we de samenleving eerlijker maken Ga daarom met ons in gesprek over hoe we dit moeten doen!</p>	<p>32</p>
---	--	-----------

Zijprogrammering PvdA Talks: De Macht van Burgerkracht

Een democratie functioneert op z'n best, als burgers alle middelen benutten om hun stem te laten horen. Maar in praktijk trekken steeds meer groepen zich terug. In een reeks gesproken columns belichten de sprekers een manier die democratische impact van burgers weer aan te wakkeren.

Laat je inspireren en kom luisteren naar de PvdA Talks tussen 11:00 en 12:50 in kamer 19

Tijdens het programma kun je gewoon meestemmen met de plenaire vergadering via stemtool Lumi.

11:00		Inleiding
11:05	Menno Hurenkamp; journalist, columnist en universitair docent aan de Universiteit voor Humanistiek.	Help de democratie van de beademing af; jongeren moeten uit hun schulp kruipen
11:20	Suzan Brand; Onderzoeker, promovendus op het thema burgerparticipatie.	Gelote wijkcomités als instrument voor representativiteit
11:35	Kiza Magendane; Columnist, schrijver en betrokken bij platform 'Progressief café'.	Pas als ook het andere geluid wordt ingebracht, kun je een progressief debat voeren
11:45	Pauze	
12:05	Tim 'S Jongers; Columnist, adviseur Raad van de Volksgezondheid en Samenleving	Werelden van verschil: over het belang van ervaringskennis
12:20	Ingrid Tuinenburg; Directeur van het Albeda Zorgcollege	Albeda Next en Albeda Studentenraad: 'the next step' in studentenparticipatie
12:35	John Bijl; Publicist, trainer en directeur van het Periklesinstituut	Wat brengt een 'linkse fusie' teweeg in de democratische voedselketen?

Praktische congresinformatie

Wanneer is het congres?

Het PvdA-congres wordt dit jaar gehouden op zaterdag 11 juni 2022 in het NBC in Nieuwegein.

Hoe kom ik bij de congreslocatie?

Het NBC is centraal gelegen nabij de A2, A12 en A27 in het hart van Nederland. Voor de deur van het NBC Congrescentrum bevinden zich 1.200 gratis parkeerplaatsen en meerdere E-laad punten. De parkeerplaats voor het NBC is een openbaar terrein. We adviseren je om geen waardevolle spullen in de auto achter te laten. Het NBC beschikt over een aantal lockers en een garderobe.

Let op: vanaf 26 februari t/m ten minste 16 juni 2022 zal er door werkzaamheden geen tramverkeer mogelijk zijn tussen Utrecht CS en het NBC Congrescentrum. Vervoersbedrijf U-OV zet vervangend busvervoer in. Dit betekent dat er in- en uitgestapt kan worden bij de naastgelegen bushalte Zuilenstein. Check het actuele reisadvies via de reisplanner.

Ledendemocratie

Via de ledenkamer en voorcongressen was het tot zaterdag 7 mei mogelijk moties in te dienen. De voorstellen met voldoende steun zijn aan onze leden voorgelegd in het stemlokaal. Deze persoonlijke enquête is op 19 mei aan alle leden gemaïld en kon tot en met 26 mei 17:00 worden ingevuld. Op basis van de uitslag van het stemlokaal heeft het presidium besloten welke amendementen en moties op het congres worden besproken.

Wat er staat te gebeuren: Actuele moties en het congres

Voor het indienen van actuele moties opent de ledenkamer opnieuw op vrijdag 27 mei om 10:00 uur tot en met maandag 6 juni 10:00 uur. De actuele moties met minstens 100 steunbetuigingen worden in het stemlokaal voorgelegd aan onze leden. Het stemlokaal is geopend van woensdag 8 juni 10:00 uur tot en met vrijdag 10 juni 10:00 uur.

De stemtool: LUMI

Op 11 juni vindt het congres plaats. Je kunt zowel op het congres als thuis meestemmen via de digitale stemomgeving van LUMI.

LUMI is de digitale stemomgeving van de PvdA. Het is een website waarvoor elk PvdA-lid voorafgaand aan het congres een unieke gebruikersnaam en wachtwoord ontvangt per e-mail. Let op, dit is een andere inlogcode dan voor 'Mijn PvdA'. LUMI is voor alle leden toegankelijk en werkt voor iedereen hetzelfde: zowel voor de congresbezoekers als voor de stemmers thuis. Het enige verschil is dat we congresbezoekers aanraden de livestream van het congres te verbergen in het beeld. Ook raden we congresbezoekers aan te stemmen via een smartphone of tablet. Volg je het congres vanuit huis, dan raden we je sterk aan om het congres te volgen en te stemmen via desktop of laptop.

Lukt het niet om in te loggen? Klik dan op de knop PvdA helpdesk.

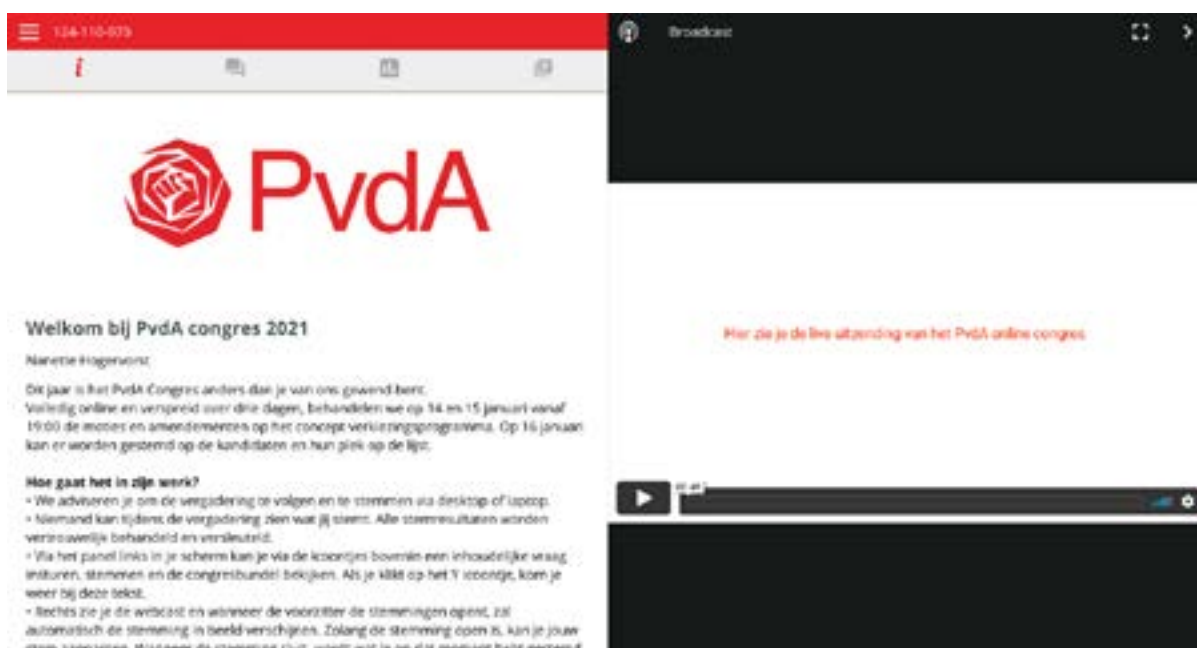
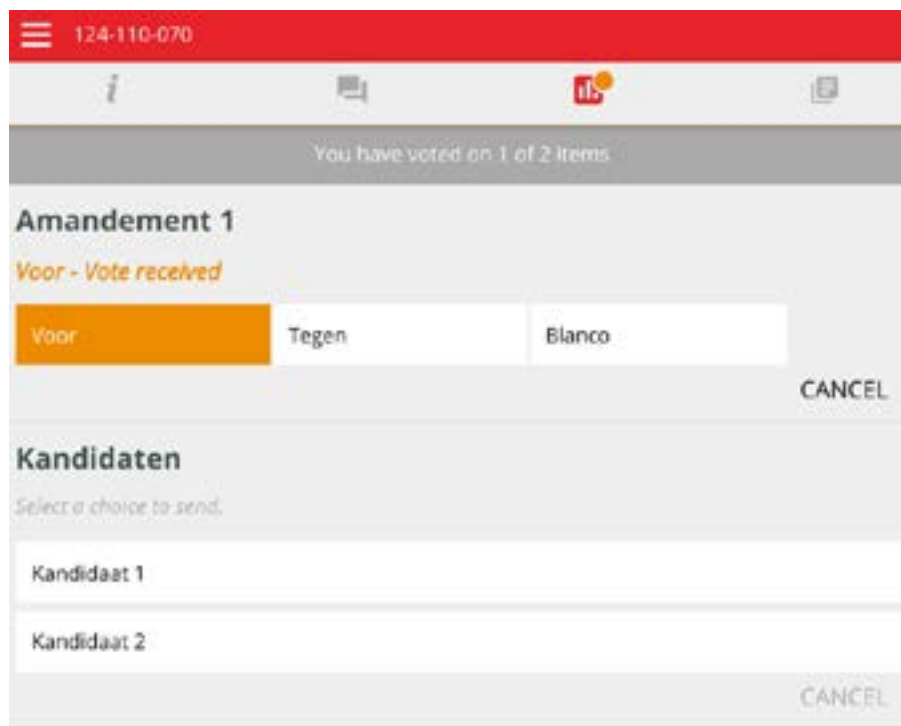

Wanneer je bent ingelogd zie je de pagina hieronder. Aan de linkerkant van de pagina kan je stemmen, vragen insturen en relevante documenten raadplegen zoals de congresbundel. Aan de rechterkant van de pagina volg je de live uitzending van het congres.

Bovenaan het scherm heb je een aantal opties: algemene informatie, verstuur een vraag, stemtool en bekijk documenten. Vragen die je stelt komen terecht bij het presidium.

Hoe werkt het stemmen?

Wanneer een stemming wordt geopend opent automatisch ook de stemtool. Dan kan je jouw stem uitbrengen. Zo lang de stemming geopend is kan je jouw stem wijzigen. Zodra de stemming sluit registreert LUMI wat je op dat moment hebt aangeklikt. Als je op het moment van het sluiten van de stemming 'voor' hebt geselecteerd, heb je 'voor' het voorstel gestemd.

Veiligheid en vertrouwelijkheid van de stemtool

Het LUMI platform is door externe partijen getest op veiligheid en heeft een ISO 27001:2013 certificering. De PvdA heeft **geen** inzicht in de stemresultaten. Jouw stem is anoniem.

Praktische tips

Wanneer je fysiek het congres bezoekt, stem je via LUMI met een smartphone of tablet. Zorg dat je deze mee hebt en dat deze is opgeladen. Op het congres is stroomvoorzieningen aanwezig. Zo nodig kan je je smartphone of tablet opladen. Vergeet daarom niet je oplader mee te nemen. Wie in het bezit is van een powerbank raden we aan om die (opgeladen) te gebruiken.

Sociale veiligheid op het congres

In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere ongewenste omgangsvormen. Daar handelen we naar, daar spreken we ons over uit, en dat lossen we op. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, leden en sympathisanten. Als er sprake is van ongewenst gedrag of schending van integriteit dan wordt daar actie op ondernomen. Iedere melding wordt op gedegen wijze afgehandeld.

We hebben een meldpunt ongewenst gedrag. Je kunt de vertrouwenspersonen benaderen via vertrouwenspersoon@pvda.nl, of contact opnemen met onze externe vertrouwenspersoon Hannie Kraan (06-38909170 - hanniekraan@kracoconsult.com).

Lees hier meer over ons beleid: <https://www.pvda.nl/wp-content/uploads/2021/09/Ongewenst-gedrag-en-integriteitsschendingen-binnen-de-PvdA-27-september-2021.pdf>. Lees hier meer over de klachtenregeling: <https://www.pvda.nl/wp-content/uploads/2021/09/Klachtenregeling-ongewenst-gedrag-en-integriteitsschendingen-binnen-de-PvdA-28-september-2021-in-PDF.pdf>

Wij ambiëren om het congres zo inclusief en toegankelijk mogelijk te maken, voor iedereen. Daarom verzorgen wij onder andere een gebarentolk en vind je hier een overzicht van de maatregelen die we nemen voor mensen met een kwetsbare gezondheid. Wil jij het congres bijwonen en heb je ondersteuning nodig en/of moet je afstand bewaren, laat dit dan weten aan Luuk op imevis@pvda.nl. Wij nemen dan contact op om te kijken wat mogelijk is.

Afhandelvingsvoorstel

Tussen 19 en 26 mei 2022 zijn de moties die voortkomen uit de Ledenkamer (indien meer dan 100 steunbetuigingen) en de voorcongressen in stemming gebracht onder de leden in het Stemblokaal. 2411 leden hebben gebruik gemaakt van hun stem. 2411 leden hebben alle moties behandeld. Alle moties en de reacties daarop zijn aan het einde van deze congresbundel te vinden.

Het presidium heeft de uitslag van het stemlokaal bekeken en doet het volgende voorstel voor de afhandeling van de moties op het congres:

- Alle moties waarbij het verschil tussen de voor- en tegenstemmen groter is dan 15%-punt worden als hamerstuk behandeld op het congres.
- De moties waar het verschil kleiner is worden in ieder geval in stemming gebracht op het congres.
- De moties waarbij het partijbestuur heeft verzocht om behandeling op het congres worden in stemming gebracht op het congres.
- Het uitgewerkte afhandelvingsvoorstel komt bij de opening van het congres aan de orde.

Het Presidium heeft eerder al besloten om de moties over samenwerking tussen PvdA en GroenLinks direct te agenderen voor het congres van 11 juni. Daarom is er in het Stemblokaal niet over deze moties gestemd.

Bij de uitslag kan het voorkomen dat de optelsom van de percentages op 99 of 101% uitkomt. Dit heeft te maken met het afronden en vervolgens optellen van de percentages.

Nr	Motie titel	Indiener	Voor	Tegen	Blanco	Bespreken
1	Looncompensatie voor inflatie	Bert Veenstra	95	2	3	Nee
2	Motie ter solidariteit met stakingen	Sibren van Hoeven	82	6	12	Nee
3	Stop korte vluchten	Chris Peeters	46	36	18	Ja
4	Motie ter herstel van de volkshuisvesting	David Michels	97	1	2	Nee
5	Breken met de derde weg en neoliberalisme	David Michels	36	45	19	Ja
6	Actieve ondersteuning implementatie VN verdrag handicap	Ruud van Veggel	88	3	10	Nee
7	Echte bestaanszekerheid met een negatieve inkomstenbelasting	Hans Lindeijer	28	48	23	Nee
8	Vroeger was alles beter	Maaïke Krom	23	61	16	Nee
9	Nieuw solidariteitsfonds voor Oekraïne	Buitenlandcommissie en FMS	85	6	9	Nee
10	Veilige, gereguleerde markt genotsmiddelen	Nathan Roos	80	10	10	Nee
11	#voor14 is niet genoeg	Nathan Roos	96	2	3	Nee
12	Weg met de participatiewet	Gerard Bosman	92	3	5	Nee
13	Energiearmoede onder jongeren	Marinus Jongman	87	4	9	Nee
14	Project bestaanszekerheid voor jonge mensen	Marinus Jongman	29	44	27	Ja
15	Werken aan gebalanceerd, eerlijk en gezond landbouwbeleid	Richard van de Burgt	36	43	21	Ja
16	Jongerenquotum	Andrej van Hout	20	65	15	Nee

17	Partijbrede inclusiviteit voor mensen met een beperking	Ruud van Veggel	88	3	8	Nee
18	Structurele aanpak jeugdwerkloosheid	Marinus Jongman	91	3	6	Nee
19	SER jongerenplatform advies uitgangspunt nieuwe basisbeurs	Marinus Jongman	85	5	10	Nee
20	AOW verhoging eerlijk voor elke generatie	Marinus Jongman	93	4	4	Nee
21	Motie 'atlas van afgehaakt Nederland'	Voorcongres Utrecht	19	53	28	Nee
22	Bespreking op de politieke ledenraad over het rapport van de werkgroep ledendemocratie	Voorcongres Utrecht	15	56	28	Nee
23	Verkennen alternatieve procedure vaststelling van de kandidatenlijst	Voorcongres Utrecht	84	3	12	Nee
24	Toegankelijkheid openbaar vervoer voor iedereen	Karin Jeurink	95	2	3	Nee
25	Motie beginselprogramma	Voorcongres Noord-Holland	21	54	25	Nee
26	Motie 2-procentsnorm NAVO	Voorcongres Zuid-Holland	35	49	16	Ja
27	RoodGroene Motie – Gezamenlijke lijst eerste Kamer	Frank van den Wolde				Ja
28	Gezamenlijke lijst PvdA/GL voor de Eerste Kamer	Roberto Kist				Ja
29	Samen vooruit	Bart van Bruggen				Ja
30	Een gemeenschappelijke fractie van PvdA en GroenLinks in de Eerste Kamer	Joop van den Berg				Ja
31	PvdA Eerste Kamer op zelfstandige lijst en fractie	Roelof Veldhuis				Ja
32	Samenwerken PvdA en GroenLinks	Partijbestuur				Ja
33	Eerst de idealen	Fetse Visser				Ja
34	Samenwerking PvdA en GroenLinks Eurodelegaties	Alderik Oosthoek				Ja
35	Jongeren betrekken bij linkse samenwerking	Iris Vrolijk				Ja
36	Inhoudelijke verbinding tussen PvdA en GroenLinks	Voorcongres Limburg				Ja
37	De bottom-up verbinding tussen PvdA en GroenLinks stimuleren	Voorcongres Limburg				Ja
38	Motie transparantie voor de toekomst	Voorcongres Zuid-Holland				Ja
39	Motie blokvorming, nu en in de toekomst	Voorcongres Zuid-Holland				Ja

Wijziging statuten en reglementen

Het partijbestuur legt een aantal wijzigingen voor de statuten en reglementen voor aan het congres. Deze voorstellen zijn eerder ter amendering voorgelegd in de Ledenkamer. Er zijn geen amendementen ingediend die meer dan 100 steunbetuigingen gehaald hebben en dus in aanmerking komen voor de agenda van het congres.

Bij het opstellen van deze voorstellen heeft het partijbestuur zich op constructieve wijze laten informeren door presidium, de verenigingsraad, de reglementencommissie en de permanente werkgroep ledendemocratie. Op basis van de informatie die het partijbestuur heeft ontvangen heeft het partijbestuur besloten de volgende voorstellen aan het congres te doen.

Wijzigingsvoorstellen

Voorstel 1: Vervangen gebiedscommissies

Toelichting (niet amendeerbaar):

De Rotterdamse gebiedscommissies zijn verdwenen. Rotterdam heeft nu 39 wijkraden. Leden van de gebiedscommissies in Rotterdam mogen volgens onze reglementen geen lid zijn van het afdelingsbestuur. Het congres wordt voorgesteld de bepalingen te verbreden zodat deze gaat gelden voor gebiedscommissies, wijkraden en soortgelijke organen.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 6 lid 10:

Leden van de gemeenteraadsfractie, leden van het college van burgemeester en wethouders en door de inwoners gekozen leden van andere volksvertegenwoordigende organen binnen een (gebied van de) gemeente mogen geen lid zijn van het afdelingsbestuur. De voorzitter van de gemeenteraadsfractie, de voorzitter van een fractie in een volksvertegenwoordigend orgaan binnen een (gebied van de) gemeente en wethouders kunnen de vergaderingen van het bestuur bijwonen met raadgevende stem. Indien de fractievoorzitter verhinderd is kan hij of zij zich laten vervangen door een ander fractielid.

Reglement, art. 1.35 lid 1:

Leden mogen niet langer dan één jaar de volgende

functies combineren, ongeacht of de wet de combinatie toestaat: lid van een gemeenteraad, van een algemeen bestuur van een waterschap, van Provinciale Staten, van de Tweede Kamer, van het Europees Parlement, wethouder, gedeputeerde, staatssecretaris, minister, dijkgraaf, burgemeester en Commissaris van de Koning, tenzij de wet de combinatie voorschrijft.

Reglement, art. 2.5 lid 3:

Leden van de gemeenteraadsfractie, het college van burgemeester en wethouders of door inwoners gekozen leden van andere volksvertegenwoordigende organen binnen een (gebied van de) gemeente mogen geen lid zijn van het (onder-)afdelingsbestuur. De voorzitter van de gemeenteraadsfractie, de voorzitter van een fractie in een volksvertegenwoordigend orgaan binnen een (gebied van de) gemeente en wethouders kunnen de vergaderingen van het bestuur bijwonen met raadgevende stem. Indien de fractievoorzitter verhinderd is kan hij of zij zich laten vervangen door een ander fractielid.

Voorstel 2: Definitief maken uitslag ledenraadpleging

Toelichting (niet amendeerbaar):

Op dit moment kan de uitslag van een ledenraadpleging over de verkiezing van een persoon in een enkelvoudige functie worden overruled door een besluit van de bevoegde vergadering die gaat over de benoeming. In de praktijk betekent dat dat een uitspraak die gedaan is door duizenden leden overruled kan worden door een kleiner aantal leden dat fysiek aanwezig is bij een vergadering waar de benoeming bekrachtigd moet worden. Dat acht het partijbestuur ongewenst en onnodig bureaucratisch. Daarom stelt het partijbestuur voor de uitslag van een geldige ledenraadpleging te laten gelden als ware het de beslissing van de bevoegde vergadering.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 18 lid 3:

De bevoegde vergadering of het bestuur dat daaraan verantwoording schuldig is, kan besluiten een beslissing te laten nemen via een ledenraadpleging onder de leden die in of door de bevoegde vergadering worden gerepresenteerd. Over het houden van een ledenraadpleging gelden de bepalingen in de reglementen.

Reglement, art. 1.9 lid 4:

Indien over de verkiezing van een persoon in een enkelvoudige functie een geldige ledenraadpleging

is gehouden, wordt deze positie vervuld door de kandidaat die bij de ledenraadpleging is aangewezen. De uitslag van de ledenraadpleging geldt als ware het de beslissing van de bevoegde vergadering.

Voorstel 3: Verkiezing verenigingsraad

Toelichting (niet amendeerbaar):

Alle taken die in handen zijn gesteld van de Verenigingsraad zijn in de basis taken waar de leden (via het congres) over besluiten. Daarmee wordt het congres ontlast dat zich daardoor meer kan richten op de politieke inhoud en strategie. De afgevaardigden in de Verenigingsraad zijn afkomstig uit de besturen van afdelingen en gewesten, omdat bij hen directe ervaring en betrokkenheid bestaat bij de onderwerpen die worden behandeld.

De Verenigingsraad kiest ervoor om van de huidige brede oriëntatie terug te gaan naar de formele taken zoals die zijn vastgelegd in de statuten. Daarbij hebben de Verenigingsraad en het partijbestuur de wens om de groep van afvaardiging te verkleinen in aantal en de afvaardiging op een andere wijze tot stand te brengen.

Voorgesteld wordt om de Verenigingsraad voortaan te laten bestaan uit 24 afgevaardigden, waarbij door ieder gewest 2 afgevaardigden worden benoemd. De benoeming komt tot stand via de gewestelijke vergadering op voordracht van het gewestbestuur, op basis van een door het partijbestuur opgestelde en door de verenigingsraad vastgestelde profielschets.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 9 lid 3:

Op verzoek van afgevaardigden van ten minste 5 gewesten wordt een agendapunt opgevoerd op een eerstvolgende vergadering van de Verenigingsraad, maar als de behandeling van dat onderwerp dat vergt wordt de Verenigingsraad bijeengeroepen.

Statuten, art. 9 lid 8:

De Verenigingsraad bestaat uit afgevaardigden van de gewesten. Deze afgevaardigden worden door de gewestelijke vergadering, op voordracht van het gewestelijk bestuur, aangewezen en nemen deel aan de vergadering zonder een gebonden stemopdracht. Na afloop van een vergadering van de Verenigingsraad legt een afgevaardigde verantwoording af aan de geleding die hij of zij vertegenwoordigde met betrekking tot het verloop van de vergadering en zijn of haar stemgedrag.

Reglement, art. 4.5 lid 1:

De Verenigingsraad bestaat uit afgevaardigden van de gewesten. Ieder gewest wijst 2 afgevaardigden aan.

Reglement, art. 4.5 lid 2:

De afgevaardigden van een gewest worden op voordracht van het gewestelijk bestuur voor een periode van 2 jaar aangewezen door de gewestelijke vergadering.

Reglement, art. 4.5 lid 3:

Het partijbestuur stelt ten behoeve van de verkiezing van gewestelijke afgevaardigden naar de Verenigingsraad een profielschets op. De profielschets wordt door de Verenigingsraad vastgesteld.

Reglement, art. 4.5 lid 4:

Kom te vervallen.

Reglement, art. 4.5 lid 5:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 4.5 lid 6:

Zal lid 4 worden.

Reglement, art. 4.5 lid 7:

Zal lid 5 worden

Voorstel 4: Verkiezing van de lijsttrekker bij de verkiezingen van de Eerste Kamer

Toelichting (niet amendeerbaar):

De reglementen schrijven voor dat, wanneer er minstens twee geschikte kandidaten beschikbaar zijn om uit te kiezen, een ledenraadpleging wordt gehouden over de keuze van een lijsttrekker bij de verkiezingen van de Eerste Kamer.

Het partijbestuur stelt het congres voor om de wijze van verkiezing van de lijsttrekker bij de verkiezingen van de Eerste Kamer te veranderen. Als het aan het partijbestuur ligt wordt de lijsttrekker van de Eerste Kamer voortaan door het congres verkozen op eenzelfde wijze als de rest van de kandidatenlijst voor de verkiezingen van de Eerste Kamer.

Dit omdat de Eerste Kamer niet direct gekozen wordt

en de positie van de lijsttrekker daarom anders is dan bij bijvoorbeeld de verkiezing van de Tweede Kamer of het Europees Parlement. Daarnaast trekt de organisatie van een ledenraadpleging een zware wissel op de partijorganisatie en is de opkomst bij de ledenraadpleging zeer beperkt te noemen. Het partijbestuur ziet liever dat geïnvesteerd wordt in een sterke, diverse selectiecommissie en dat de partijorganisatie zich in een vroeg stadium kan richten op een goede campagne met herkenbare provinciale gezichten en standpunten.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 1.15 lid 2:

Een ledenraadpleging wordt gehouden over de keuze van een lijsttrekker bij de verkiezingen van de Tweede Kamer en bij de verkiezingen van het Europees Parlement, alsmede over de keuze van de voorzitter van de partij. Een dergelijke ledenraadpleging kan alleen worden gehouden als minstens twee geschikte kandidaten beschikbaar zijn om uit te kiezen, die elk voldoende worden ondersteund. Als dat niet het geval is vervalt de ledenraadpleging.

Reglement, art. 9.6:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 9.7:

Titel:

De lijsttrekker

Lid 1:

De lijsttrekker wordt door het congres gekozen. De verkiezing van de lijsttrekker vindt gelijktijdig met en op eenzelfde manier plaats als de vaststelling van de kandidatenlijst.

Lid 2:

Komt te vervallen.

Voorstel 5: Veranderen omvang partijbestuur

Toelichting (niet amendeerbaar):

De partijorganisatie is de laatste jaren flink veranderd. Bij de huidige partijorganisatie past een kleiner maar slagvaardiger partijbestuur. Daarom stelt het partijbestuur voor de reglementaire bepaling over de omvang van het partijbestuur te wijzigen, zodat de omvang van het partijbestuur eenvoudiger aangepast kan worden aan de situatie in de partij.

Het huidige partijbestuur heeft het voornemen om het partijbestuur te laten bestaan uit 7 leden. Binnen de voorgestelde bepaling is dat mogelijk. Om de continuïteit in het partijbestuur te borgen stelt het partijbestuur voorts voor de verkleining in stappen te realiseren door bij komende verkiezingen van het partijbestuur vacatures niet opnieuw in te vullen.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 4.9 lid 1:

Het partijbestuur bepaalt het aantal leden van het partijbestuur. Het partijbestuur bestaat uit een oneven aantal personen van minstens 7 en hoogstens 11 leden. De voorzitter, de vicevoorzitter, de penningmeester en de internationaal secretaris worden in functie gekozen.

Voorstel 6: Verkiezingen partijbestuur

Toelichting (niet amendeerbaar):

Leden van het partijbestuur worden gekozen voor een periode van 4 jaar, waarbij telkens ongeveer de helft elke 2 jaar aftreedt. De statuten schrijven voor dat verkiezingen van leden van het partijbestuur elke 2 jaar plaatsvinden.

In de praktijk komt het echter voor dat partijbestuursleden de periode waarvoor zij gekozen zijn niet afmaken waardoor tussentijdse verkiezingen noodzakelijk zijn. In de praktijk worden deze verkiezingen soms dan ook vaker dan tweejaarlijks gehouden.

Het partijbestuur stelt voor de statuten in lijn te brengen met de praktijk.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 10 lid 6:

De leden van het partijbestuur worden gekozen voor een periode van vier (4) jaar. Verkiezingen van leden van het partijbestuur vinden ten minste elke twee (2) jaar plaats.

Voorstel 7: Reservelid van het partijbestuur

Toelichting (niet amendeerbaar):

Wanneer een onbezoldigd lid van het Partijbestuur tussentijds aftreedt, is degene die bij de laatste verkiezing voor het Partijbestuur het hoogste aantal stemmen had van de niet-verkozen kandidaten, mits de persoon in kwestie ten minste 15% van

de stemmen heeft behaald (art. 4.9 lid 5 Rg.), de opvolger. Het partijbestuur stelt voor deze regeling te vervangen door een regeling waarin een reservelid benoemd wordt. Dit reservelid wordt op dezelfde manier benoemd als een partijbestuurslid. Met deze regeling wordt niet langer de kleinste verliezer van een verkiezing voor bestuursleden gekozen tot opvolger, maar kiezen leden bewust voor een persoon voor de functie van eerste opvolger.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 4.9 lid 5:

In geval van een tussentijdse vacature in het partijbestuur wordt deze opgevuld door het verkozen reservelid. Het reservelid wordt op eenzelfde wijze verkozen als de leden van het partijbestuur. Het reservelid wordt steeds voor een periode van 2 jaar verkozen door het congres.

Leden die tussentijds door opvolging lid van het partijbestuur zijn geworden treden voor het aftreedschema in de plaats van het verkozen lid van het partijbestuur dat opgevolgd is. Indien de vacature is ontstaan bij een in functie gekozen lid, beslist het partijbestuur welk bestuurslid deze functie zal overnemen, met dien verstande dat ingeval de positie van voorzitter open is gevallen deze positie wordt overgenomen door de vicevoorzitter.

Voorstel 8: Gelijkzeitig aftreden bezoldigde bestuurders

Toelichting (niet amendeerbaar):

De bezoldigde bestuurders van onze partij, op dit moment de voorzitter en de internationaal secretaris, mogen volgens het reglement niet tegelijk aftreden. De aard van de functies is echter zo divers dat het partijbestuur geen reden ziet om deze beperking voort te laten bestaan.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 4.9 lid 4:

Binnen drie maanden na de verkiezing van leden van het partijbestuur wordt door het partijbestuur een rooster van aftreden vastgesteld, waarin de laatst genomen beslissing over het rooster van aftreden wordt gerespecteerd. In dat rooster van aftreden wordt geregeld dat telkens ongeveer de helft van de plaatsen openvalt, met dien verstande dat het moment van aftreden van de voorzitter een ander is dan het moment van aftreden van de vicevoorzitter.

Voorstel 9: Het opzeggen van vertrouwen

Toelichting (niet amendeerbaar):

De reglementen bieden leden de mogelijkheid om het vertrouwen op te zeggen in iemand die een functie bekleedt bij het vervullen van die functie. Een motie tegen een partijfunctionaris wordt op dit moment behandeld zoals iedere andere motie. Over de wenselijkheid van het bestaan van dit instrument is in diverse gremia, waaronder de werkgroep ledendemocratie, gesproken.

PvdA-politici moeten in de juiste geleding verantwoording afleggen over hun functioneren en het door hen gevoerde beleid. Tegelijkertijd moeten we ervoor waken dat het gesprek over het functioneren van onze politici en partijfunctionarissen op de juiste manier gevoerd wordt. Dat gesprek dient binnen onze partij bovenal over de inhoud te gaan. Voorts dient een motie altijd het sluitstuk te zijn van een discussie, niet het startpunt. In de huidige systematiek is dat niet zo. Daarom acht het partijbestuur een motie waarmee het vertrouwen wordt opgezegd in iemand die een functie bekleedt bij het vervullen van die functie niet het juiste instrument om het gesprek over het functioneren van die partijfunctionaris te voeren. Binnen de ontmoetingsdemocratie zijn er andere plekken waar dat gesprek beter gevoerd kan worden.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 1.8 lid 1 sub d:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 1.13:

Komt te vervallen.

Voorstel 10: Verduidelijken rol voorcongressen

Toelichting (niet amendeerbaar):

De gewesten organiseren minimaal 7 weken voor het congres voorcongressen. De afgelopen jaren is na evaluatie met de gewestelijk besturen gebleken dat de functie van voorcongressen verduidelijking behoeft.

Met de vervanging van het afgevaardigdenstelsel met het one-person one-vote systeem is onze ledendemocratie wezenlijk veranderd. De Ledenkamer en het Stemlokaal zijn de centrale plekken geworden voor onze ledendemocratie. Ieder lid kan daar zijn of haar stem laten horen.

De afgelopen jaren is gebleken dat ook voorcongressen die functie vervullen. Dat is dubbelop. Daarom stelt het partijbestuur voor om op voorcongressen niet langer moties in stemming te brengen die met steun van het voorcongres direct doorgaan naar het Stemblok. Het voorcongres kan wel de plek zijn waar voorstellen tot stand komen, waar voorstellen besproken worden en waar steun verworven wordt.

Met dit voorstel wordt een eerste stap gezet in de uitvoering van het voorstel van de werkgroep ledendemocratie.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 5 lid 11:

De gewesten organiseren minimaal 7 weken voor het congres voorcongressen waar de voorstellen voor het congres worden besproken.

Voorstel 11: Aantal politieke ledenraden

Toelichting (niet amendeerbaar):

De Politieke Ledenraad geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de fracties in de Eerste Kamer en de Tweede Kamer, de PvdA-delegatie in het Europees Parlement en het partijbestuur over de politieke koers van de partij tussen de congressen door. Daarmee is de politieke ledenraad een belangrijk orgaan binnen onze ledendemocratie.

Het partijbestuur is van mening dat de Politieke Ledenraad ingezet moet kunnen worden wanneer daar vanuit leden, partijbestuur of fracties behoefte aan is. Afhankelijk van de politieke actualiteit kan dat het ene jaar vaker zijn dan het andere jaar. Het partijbestuur vindt het minimale aantal van 3 politieke ledenraden per jaar dat nu in de reglementen opgenomen is hoog, en stelt daarom voor het verplichte aantal politieke ledenraden terug te brengen naar 1.

Naast de organisatie van congressen en politieke ledenraden is het partijbestuur voornemens meer te investeren in het faciliteren van andere ontmoetingen tussen leden in het kader van de ontmoetingsdemocratie. Denk daarbij bijvoorbeeld aan thematische ledengesprekken.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglement, art. 4.3 lid 5:

De Politieke Ledenraad komt minstens 1 maal per jaar bijeen.

Voorstel 12: Reparaties

Toelichting (niet amendeerbaar):

Op een aantal plekken in de reglementen zijn foutieve verwijzingen opgenomen of wordt er gesproken over de inmiddels afgeschafte mogelijkheid van een 'lijstverbinding'. Het partijbestuur stelt voor de foutieve verwijzing weer kloppend te maken en de niet langer relevante bepalingen te laten vervallen.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 5 lid 4 sub c:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 4.9 lid 16:

Tegen de beslissing als bedoeld in lid 14 staat binnen zeven dagen na dagtekening van de kennisgeving beroep open bij de beroepscommissie. Dit beroep dient schriftelijk te worden ingesteld.

Reglement, art. 5.3 lid 16:

Het afdelingsbestuur draagt tot de dag van de verkiezingen zorg voor de eventuele afstemming met andere partijen, zoals samenwerking in de campagne of de vorming van een gezamenlijke fractie.

Reglement, art. 5.9:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 6.9:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 7.9:

Komt te vervallen.

Reglement, art. 10.10:

Komt te vervallen.

Verkiezingen functionarissen

Tijdens het congres van 11 juni 2022 zal het congres vier leden van het partijbestuur, één vicevoorzitter van het partijbestuur, één lid van de beroepscommissie, één lid van het presidium en de volledige PES-delegatie moeten verkiezen. Voor elk van de functies is een profielschets vastgesteld door het partijbestuur.

Voor het voorbereiden van de voordracht is een adviescommissie kandidaatstelling samengesteld bestaande uit Bouke Arends (voorzitter), Reshma Roopram, Martijn de Kort, Luna Koops en Marja Bijl.

Voordracht voor de functie van vicevoorzitter van het partijbestuur

In totaal hebben 6 personen zich gemeld voor het vicevoorzitterschap van het partijbestuur. Met 3 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het vicevoorzitterschap van het partijbestuur aandacht gehad voor de complementariteit in het bestuur. Ook werd uitgebreide ervaring in de partij voor deze functie van belang geacht.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende persoon voor te dragen voor het vicevoorzitterschap van het partijbestuur:

Jopie Nooren (1961, Linschoten)

Jopie is op dit moment werkzaam als voorzitter van het college van bestuur bij de Hogeschool van Amsterdam. Jopie heeft ruime bestuurlijke ervaring in de zorg en het onderwijs. Jopie heeft door de jaren heen zowel landelijk als lokaal een rol gespeeld voor de Partij van de Arbeid. Van 2016 tot 2021 was Jopie lid van de Eerste Kamer. Jopie kan met haar bestuurlijke ervaring en grote netwerk binnen de partij veel voor de partij betekenen als vicevoorzitter van het partijbestuur.

Geen van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft gebruik gemaakt van

het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet geplaatsten.

Voordracht voor 4 leden van het partijbestuur

In totaal hebben 27 personen zich gemeld voor het lidmaatschap van het partijbestuur. Met 14 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap van het partijbestuur onder andere rekening gehouden met bestuurlijke ervaring, verbinding tussen verschillende niveaus binnen de partij, kritisch vermogen en voldoende tijd. Ook heeft de commissie gekeken naar de mate waarin nieuwe leden van het partijbestuur een aanvulling vormen op de leden van het partijbestuur die niet aftredend zijn. Ook spreiding over het land en in geslacht hebben plaats gehad in de discussie.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende personen voor te dragen voor het lidmaatschap van het partijbestuur:

Lutz Jacobi (1955, Wergea)

Lutz is op dit moment werkzaam als directeur bij de Waddenvereniging. Lutz is een bekende partijgenoot die zowel politiek als maatschappelijk zeer bevlogen is. Lutz heeft ruime ervaringen in de diverse lagen van onze partij. Lutz is onder andere raadslid, Kamerlid en bestuurslid van een netwerk geweest. Voorts heeft Lutz in haar werkzame leven bestuursfuncties bekleed bij onder andere de GGD en het Nationaal Park Schiermonnikoog. Daarmee heeft Lutz veel ervaring, en een boel enthousiasme, in te brengen als lid van het partijbestuur. Lutz wil graag werken aan het toegankelijker maken van de partij.

Peter Kerris (1985, Nijmegen)

Peter is op dit moment werkzaam als gedeputeerde bij de provincie Gelderland. Hiervoor was Peter jarenlang lid van Provinciale Staten en werkte hij als beleidsmedewerker op het gebied van Arbo en Opleidingen. Peter heeft in de politiek bewezen een sterke en bevlogen bestuurder te zijn die in staat is mensen scherp te houden. Die bevlogenheid kan Peter gaan inzetten als lid van het partijbestuur. Peter wil graag bijdragen aan talentontwikkeling en een lange termijnstrategie op politiek- en verenigingsniveau.

Roos Vermeij (1968, Rotterdam)

Roos is op dit moment werkzaam als wethouder bij de gemeente Rotterdam. Eerder was Roos onder meer lid van de Tweede Kamer, bestuurder van een pensioenfonds en politiek adviseur van partijvoorzitters en een minister. Met deze achtergronden brengt Roos een grote hoeveelheid politieke en bestuurlijke ervaring met zich. Ervaring die Roos in het partijbestuur in kan zetten om bij te dragen aan bijvoorbeeld verbinding met leden en sympathisanten van de partij.

Stijn Jansen (1990, Nijmegen)

Stijn is op dit moment werkzaam als vakbondsbestuurder procesindustrie bij FNV. Stijn is een jonge en energieke bestuurder met veel ervaring binnen de vakbeweging en de Partij van de Arbeid. De ervaring die Stijn meeneemt uit de vakbond en de partij maken dat Stijn een aanvulling zal zijn voor het partijbestuur. Stijn wil zich graag inzetten voor een levendige vereniging waarin het debat omarmd wordt.

Van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten hebben 3 partijgenoten gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet-geplaatsten, te weten:

Bert Veenstra (1962, Hoogland): werkt in integrale projectmanagementteams bij onder andere Rijkswaterstaat. Verder onder meer actief als bestuurslid/campagnecoördinator bij het Gewest Utrecht, secretaris Linksom in de PvdA en plaatsvervangend Ledenparlementslid bij de FNV.

Paul Smit (1983, Vorden):

Heeft zich terug getrokken als kandidaat.

Tom van Doormaal (1945, Elst): heeft gewerkt als zelfstandig consultant, havenmeester en inspecteur volkshuisvesting. Is onder meer actief als columnist op Sargasso. Was eerder burgerraadslid in Overbetuwe.

Voordracht voor 5 leden van de PES-congresdelegatie

In totaal hebben 17 personen zich gemeld voor het lidmaatschap van de PES-congresdelegatie. Met 13 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht rekening gehouden met continuïteit, waardoor twee leden van

de huidige delegatie zijn opgenomen in de voordracht (Adem Mustafa en Richard van de Burgt). Zowel Adem als Richard hebben in de afgelopen termijn, ondanks de uitbraak van het Coronavirus, een positieve bijdrage geleverd aan de werkzaamheden van de delegatie en zijn bereid nog een periode zitting te nemen in de PES-delegatie.

Voor de overgebleven plekken heeft de commissie sterk rekening gehouden met geslacht (zoals statutair vastgelegd, zowel bij de PvdA als de PES), expertise (spreiding van verschillende onderwerpen), organisatorische vaardigheden en kennis van Europese politiek en strategisch denkvermogen over de rol van de PvdA in de PES.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende namen voor te dragen voor de PES-delegatie:

Adem Mustafa (1993, Zwijndrecht)

Adem is op dit moment werkzaam als fiscalist bij de Belastingdienst in Amsterdam, maar heeft eerder op diverse plekken binnen de partij en overheid rondgelopen. Adem is jong en brengt politieke, juridische en fiscale kennis en ervaring mee. Kennis en ervaring die voor de PvdA in Europa meer dan welkom zijn. Adem is één van de zittende leden van de PES-congresdelegatie die zich met opnieuw heeft gekandideerd.

Anne van der Meer (1989, Leusden)

Anne is op dit moment werkzaam als senior beleidsmedewerker bij de Foundation Max van der Stoel en is eerder werkzaam geweest bij de PES. Deze internationaal georiënteerde werkzaamheden in combinatie met een academische achtergrond in de internationale politieke economie en sterke organisatorische vaardigheden maken van Anne een waardevolle aanvulling voor de PES-congresdelegatie.

Femke den Hartog (1980, Rotterdam)

Femke is op dit moment werkzaam als manager public affairs en corporate social responsibility bij INretail. Femke is actief geweest in verschillende koepelorganisaties en heeft onder andere daardoor een breed Europees netwerk. Als belangenbehartiger heeft Femke veel in Brussel gewerkt en spreekt zij haar talen. Als bestuurslid van de Fair Wear Foundation zet Femke zich in voor het verduurzamen van de textielsector. Deze ervaringen zullen Femke goed van pas komen als lid van de PES-congresdelegatie.

Marene Elgershuizen (1985, Amsterdam)

Marene is Concert- en Operazanger, bestuurder

en toezichthouder. Marene brengt een berg aan kennis met zich mee waar het gaat om internationale betrekkingen en gender thema's. Ook heeft Marene op verschillende plekken binnen de partij, waaronder het presidium, haar steentje bijgedragen. Marene kan met haar kennis over de internationale politiek en haar netwerk binnen de partij een goede rol spelen binnen de PES-delegatie.

Richard van de Burgt (1974, Geldrop)

Richard is bij verschillende bedrijven werkzaam geweest in het managen van techniek en logistiek. Richard kent de Partij van de Arbeid goed en is de afgelopen jaren actief geweest in diverse gremia. Zo is Richard gemeenteraadslid in de gemeente Geldrop-Mierlo en is hij jarenlang actief geweest in diverse werkgroepen en netwerken, waaronder het lhtbi netwerk van de PES Rainbow Rose. Richard is één van de zittende leden van de PES-congresdelegatie die zich met enthousiasme heeft gekandideerd

Geen van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet geplaatsten.

Voordracht voor een lid van het presidium

In totaal hebben 2 personen zich gemeld voor het lidmaatschap van het presidium. Met beide kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap van het presidium onder andere rekening gehouden met de ideeën die kandidaten hebben over actiegerichte politieke en ledenbetrokkenheid, met politieke betrokkenheid en kennis van de partijorganisatie en politieke besluitvorming

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende persoon voor te dragen voor het lidmaatschap van het presidium:

Fleur Zijnsra (1999, Utrecht)

Fleur is op dit moment bestuurslid van de Jonge Socialisten en Jong WBS. Fleur kent de wegen binnen de partij en verwante organisaties. Fleur brengt een goede dosis energie en ondernemerschap met zich. Eigenschappen die in een presidium dat voor een aantrekkelijk debat moet zorgen goed van pas komen.

Van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft 1 partijgenoot gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet-geplaatsten, te weten:

Jan van Steenberg (1970, IJmuiden): werkt als tolk, vertaler, docent en examinator. Werkte als bestuurs- en verenigingssecretaris bij de PvdA. Is bestuurslid van de PvdA afdeling Velsen.

Voordracht voor een lid van de beroepscommissie

In totaal hebben 3 personen zich gemeld voor het lidmaatschap van de beroepscommissie. Met 2 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap van de beroepscommissie onder andere rekening gehouden met de ervaring die kandidaten hebben met juridische procedures en mediationtrajecten. Ook heeft de commissie gekeken naar de mate waarin nieuwe leden van de beroepscommissie een aanvulling vormen op de leden van de beroepscommissie die niet aftredend zijn. Ook spreiding over het land en in geslacht hebben plaats gehad in de discussie.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende persoon voor te dragen voor het lidmaatschap van de beroepscommissie:

Roeleke Vunderink (1957, Amsterdam)

Roeleke is op dit moment werkzaam als senior managing consultant bij Berenschot. Roeleke heeft ruime ervaring met beroepsprocedures en kent het belang van het voeren van een zorgvuldig proces. Ook de partij is bekend voor Roeleke. Roeleke was onder meer afdelingsvoorzitter en lid van diverse kandidaatstellingscommissies. Die ervaringen zullen Roeleke behulpzaam zijn bij haar werk in de klachtencommissie.

Geen van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet geplaatsten.

Overzicht moties

Moties

Motie 1: Looncompensatie voor inflatie (Bert Veenstra)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Burgers die niet kunnen rondkomen van het wettelijk minimumloon, een uitkering of AOW, een uitweg kunnen zoeken bij populistische politici en autocratische politieke standpunten omarmen en mogelijk hun toevlucht in criminaliteit zoeken;
- Burgers met een (te) laag inkomen en een ongezonde levensstijl onnodig ziek worden. Hetgeen leidt tot een hogere druk op de zorg en uiteindelijk tot vroegoverlijden van deze groep burgers kan leiden;
- Het huidige fiscale- en sociale zekerheidssysteem niet heeft geleid tot vermindering van de ongelijkheid en inkomensonzekerheid van een grote groep mensen in ons land.

Constaterende dat:

- Het wettelijk minimumloon, de uitkeringen en de AOW niet inflatie-vast zijn, zoals wel in buurland België het geval is; - De inflatie sterk toegenomen is en een directe bedreiging vormt voor de bestaanszekerheid van miljoenen burgers;
- De ongelijkheid in inkomen (en vermogen) eerder is toe- dan afgenomen, ook in ons land.

Verzoekt de Tweede Kamerfractie:

zich ervoor in te zetten dat:

- Het wettelijk minimumloon wordt herijkt tot een niveau dat hoog genoeg is voor burgers om fatsoenlijk van te kunnen leven;
- Het wettelijk minimumloon, de uitkeringen en de AOW, meerdere keren per jaar* worden gecorrigeerd op de inflatiecijfers.

En gaat over tot de orde van de dag.

*E.e.a. zo nodig in overleg met onze bondgenoot FNV, die momenteel de zogenaamde 'automatische prijscompensatie' nastreeft.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De PvdA ziet dat een hoger minimumloon hard nodig is omdat veel mensen niet kunnen rondkomen en de boodschappen en de huur niet kunnen betalen. De PvdA wil dat het minimumloon, inclusief koppeling met de AOW en (bijstands)uitkeringen, wordt verhoogd naar ten minste 14 euro. Dit staat ook in de tegenbegroting die PvdA en GroenLinks opgesteld hebben.

Het wettelijk minimumloon, inclusief uitkeringen en AOW, wordt op dit moment twee keer per jaar op basis van gemiddelde contractloonontwikkeling verhoogd.

Motie 2: Motie ter solidariteit met stakingen (Sibren van Hoeven)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- De arbeidersklasse voor zichzelf opkomt door middel van stakingen;
- Wij als Partij van de Arbeid altijd het belang van de arbeidersklasse moeten vertegenwoordigen;
- Stakingen historisch gezien hebben geleid tot het realiseren van vele arbeidsrechten;
- Onder liberale kabinetten de macht en grootte van de arbeidersbeweging aanzienlijk is verkleind;

Constaterende dat:

- Het vertrouwen van de arbeidersklasse in de PvdA de laatste jaren kleiner is dan ooit;
- Wij vaak geen steun betuigen naar de arbeiders wanneer zij staken;
- Het stakingsrecht van de arbeider altijd boven het veroorzaakte ongerief door stakingen staat;

Verzoekt het partijbestuur:

om bij stakingen in ons land onze steun te betuigen aan de stakers en te kijken wat de partij op lokaal of nationaal vlak kan bijdragen om de staking tot een succesvol einde te brengen voor de stakers.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

Het partijbestuur wil dat de Partij van de Arbeid een actiepartij is. Dat betekent dat het partijbestuur de banden wil aanhalen met maatschappelijke organisaties zoals vakbonden en ook acties wil organiseren op de thema's die voor ons belangrijk zijn. Het betuigen van steun aan acties die door anderen worden georganiseerd en die aansluiten op de waarden die onze partij uitdraagt past daarbij.

Motie 3: Stop korte vluchten (Chris Peeters)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de luchtvaart een groeiend aandeel levert in de mondiale uitstoot van broeikasgassen;
- de luchtvaart buitensporig wordt ontzien bij het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen, bij voorbeeld door het handhaven van gratis emissierechten;
- de PvdA er daarom bij het nieuwe kabinet op heeft aangedrongen meer werk te maken van het terugdringen van de uitstoot door de luchtvaart;
- voor vluchten korter dan 500 km de trein een uitstekend alternatief is;
- het lidmaatschap van de PvdA niet vrijblijvend is en dat als de PvdA het klimaatvraagstuk urgent vindt ook onze leden daaruit consequenties kunnen trekken;
- het niet alleen belangrijk is met onze leden in discussie te gaan, maar vooral ook om ze handelingsperspectief te bieden;
- het voor het terugdringen van de uitstoot door de luchtvaart heel belangrijk kan zijn als grote groepen mensen afzien van korte vluchten;

Constaterende dat:

- het werkplan van het nieuwe Partijbestuur aangeeft dat de PvdA ook actiepartij wil zijn;
- het Partijbestuur waar mogelijk met andere linkse partijen wil samenwerken;

Verzoekt:

Het Partijbestuur een campagne te starten onder de leden waarin ze beloven geen vluchten van minder dan 500 km, te maken en daarbij samen te werken met andere partijen en gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Het partijbestuur is voorstander van het ontmoedigen van korte vluchten. Zoals benoemd in het meest recent vastgestelde verkiezingsprogramma moet dit echter wel in combinatie met het bewerkstelligen van sneltreinverbindingen in Europa. Vooralsnog ontbreekt dit en is deze motie dus te voorbarig.

Motie 4: Motie ter herstel van de volkshuisvesting (David Michels)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Bestaanszekerheid onze kernboodschap is;
- Zonder woning bestaanszekerheid niet haalbaar is;
- Volkshuisvesting één van de pilaren moet zijn van Bestaanszekerheid;
- De PvdA al flink heeft ingezet op huisvesting in de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen;
- Wij niet hoeven te accepteren dat anderen de 'woningmarkt' als gegeven zien waarmee geleefd moet worden.

Constaterende dat:

- Van volkshuisvesting op dit moment geen sprake meer is;
- De markt allerm minst kan voldoen in het voorzien van betaalbare woningen voor iedereen;
- Een steeds groter deel van het loon van huurders opgaat in het betalen van huur;
- De koopprijzen ook explosief stijgen waardoor steeds hogere hypotheek nodig zijn om een huis te kopen;
- Dat de gevolgen hiervan niet te overzien zijn als het mis zou gaan;
- Er rond de 100.000 dak- en thuis-lozen zijn in Nederland;
- Veel (sociale)huur-woningen slecht onderhouden worden.

Verzoekt:

het Partijbestuur om Volkshuisvesting uit te dragen als één van de speerpunten om Bestaanszekerheid te realiseren door: Bestrijding van dakloosheid voorop te stellen en te gaan werken aan een eigen visie op betaalbaar en leefbaar wonen voor iedereen, ongeacht koop of huur.

en gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

Het tegengaan van de woningcrisis én pleiten voor meer actie voor volkshuisvesting is al een belangrijk speerpunt van de partij en wordt al als zodanig uitgedragen. Zie bijvoorbeeld ook de laatste campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen.

Motie 5: Breken met de derde weg en neoliberalisme (David Michels)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- We ten tijde van Kok de zogenaamde Derde Weg hebben omarmt, wat inhoudt dat wij de neoliberalisering van de markten niet zouden tegenhouden ten behoeve van het polderen.
- Dat tijdens het polderen de dijken, onze sociale zekerheden, werden doorgestoken door de neoliberalisering van de markten.
- Dat dit vaak leidde tot, vaak onnodige, intensieve bezuinigingen.
- Dat het uiteindelijk heeft geleid tot de vele crises waarin ons land nu verkeerd, van de woningnood en het toeslagenschandaal tot de ongelijke lastenverdelingen waardoor velen van de lagere klasse in het nauw komen.

Constaterende dat:

- Het neoliberalisme niet met de sociaaldemocratie strookt.
- De Derde Weg ons niets goeds heeft gebracht.
- Een sterk sociaal en progressief links blok nodig is om deze crises effectief het hoofd te kunnen bieden.
- Wij alleen zonder neoliberalisme onze kernwaarde van Bestaanszekerheid kunnen realiseren.

Verzoekt:

Het partijbestuur onze verloren veren weer terug te laten keren en deze te tonen aan de samenleving door naar buiten te treden met de volgende boodschap: “De PvdA breekt met de ‘Derde Weg’ en het neoliberalisme en gaat weer echte sociaaldemocratie bedrijven.” Zodat de stemmers weten waar wij staan: Links en langzij de burger.

en gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

De PvdA voert onversneden sociaaldemocratische politiek. Het meest recente verkiezingsprogramma laat die koers zien. Het debat waar deze motie om vraagt is binnen onze partij al meermaals gevoerd. Er is geen aanleiding dat debat opnieuw te voeren.

Motie 6: Actieve ondersteuning implementatie VN verdrag handicap (Ruud van Veggel)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- uitvoering van het VN-verdrag Handicap nauwelijks tot stand komt,

Constaterende dat:

- daarmee veel voorzieningen voor mensen met een beperking daardoor ontoegankelijk blijven,

Verzoekt:

de Tweede Kamerfractie van onze partij om samen met de PvdA werkgroep Handicap & Beleid en met de leden van onze partij een initiatief nota op te stellen met daarin afdwingbare normen voor toegankelijkheid, een plan van aanpak met maatregelen, financiering en een zo kort mogelijk tijdpad om daar te komen, en dit vervolgens in te brengen in ons parlement,

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

Eerder heeft de Tweede Kamerfractie ervoor gezorgd dat het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap werd aangenomen door de Kamer. In het verkiezingsprogramma roept de PvdA op tot volledige implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. De PvdA zet zich daar op diverse manieren voor in. We willen ons echter niet bij voorbaat vastleggen op het middel van een initiatiefnota, maar de optie openhouden om andere parlementaire instrumenten (zoals moties, amendementen en wetgeving) in te zetten om ditzelfde doel, de implementatie van het VN-verdrag, te bereiken. Uiteraard zullen we de leden van de PvdA daarbij betrekken.

Motie 7: Echte bestaanszekerheid met een negatieve inkomstenbelasting (Hans Lindeijer)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- een negatieve inkomstenbelasting elk inkomens tekort aanvult tot het bestaansminimum, zodat NIEMAND NOOIT MEER onder het bestaansminimum komt,
- onze samenleving een toekomstbestendige, dynamische arbeidsmarkt en een sociaal rechtvaardig belastingstelsel nodig heeft,
- het broodnodige vertrouwen in de overheid moet worden hersteld,
- de PvdA als ideeënpartij zoekt naar nieuwe mogelijkheden om bestaanszekerheid te bieden.

Constaterende dat:

- studies naar een negatieve inkomstenbelasting de haalbaarheid van invoering aantonen,
- er een brede politieke wens en een zoektocht gaande is om het toeslagenstelsel te vereenvoudigen,
- onder andere D66 en ChristenUnie in hun verkiezingsprogramma een negatieve inkomstenbelasting hebben opgenomen en ook GL ideeën in die richting heeft ontwikkeld,
- de PvdA niet buiten die ontwikkeling moet staan, zeker niet nu ook de FNV dit bestudeert.

Verzoekt:

het Partijbestuur om samen met andere politieke partijen een projectgroep in te stellen, die een voorstel ontwikkelt voor de invoering van een negatieve inkomstenbelasting, met als doel een toekomstbestendige, dynamische arbeidsmarkt en een sociaal rechtvaardige hervorming van het huidige belasting- en toeslagenstelsel waardoor de bestaanszekerheid wordt gegarandeerd.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Binnen onze partij zijn er veel belangrijke thema's die goed besproken en uitgewerkt moeten en mogen worden. Het is niet mogelijk om op ieder thema een werkgroep of projectgroep in te stellen en goed te faciliteren. Het staat leden vrij om zelf, of samen met bijvoorbeeld een netwerk, een gesprek te organiseren, voorstellen te ontwikkelen en de resultaten hiervan te delen. Het partijbestuur hoeft dit niet te initiëren.

Motie 8: Vroeger was alles beter (Maaïke Krom)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Ten tijde van de financiële crisis de hoogte van het collegegeld ongeveer anderhalf keer minder was;
- Onderwijs voor iedereen toegankelijk moet zijn;
- Veel studenten kampen met mentale problemen door prestatiedruk en stress;
- Het oneerlijk is dat veel studenten nog onder het leenstelsel vallen en met grote schulden hun carrière starten;
- Onderwijs kansenongelijkheid verkleint.

Constaterende dat:

- Het collegegeld van het hoger onderwijs ten tijde van de financiële crisis lager was;
- De basisbeurs per 2023 even hoog wordt als in 2008;
- Het collegegeld van studenten in 2008 anderhalf keer lager is dan het vastgestelde collegegeld voor 2023;
- Het mbo zowel minder lesgeld als een basisbeurs heeft voor studenten ouder dan 18 jaar.

Verzoekt:

de Tweede Kamer fractie om:

- Zich in te zetten voor een permanent plafond voor de hoogte van het collegegeld of lesgeld voor alle studenten;
- Zich in te zetten voor een verlaging van het collegegeld naar de vastgestelde hoogte van 2008 voor studenten in het hoger onderwijs;
- Zich in blijven zetten voor een eerlijkere basisbeurs.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie ontraadt deze motie.

De Tweede Kamerfractie vindt ook dat het collegegeld voor alle studenten betaalbaar moet zijn. Daarom zetten we ons in voor de invoering van een eerlijke basisbeurs, en zien we erop toe dat het collegegeld in principe alleen wordt geïndexeerd. Om studenten die nadeel hebben ondervonden van het leenstelsel tegemoet te komen, zet de PvdA zich in voor voldoende compensatie. In de tegenbegroting van PvdA en GroenLinks maken we daar ruim voldoende middelen voor vrij. Het bevriezen en verlagen van het collegegeld vinden we een onverstandig idee, omdat de kosten van onderwijs ook stijgen en het redelijk is een bijdrage te vragen aan studenten en ouders. Hoewel we de doelen van de indieners delen, moeten we op dat punt de motie ontraden. Herinvoering van de basisbeurs en eerlijke compensatie lijkt een verstandiger route.

Motie 9: Nieuw solidariteitsfonds voor Oekraïne (Buitenlandcommissie en FMS)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Nederland en de EU maximaal solidair moeten zijn met Oekraïne als slachtoffer van bruto Russisch geweld;
- We de Oekraïners moeten bijstaan in de goede opvang van vluchtelingen, het stoppen van de oorlog en de wederopbouw van het land;
- De oorlog ook elders kwetsbare bevolkingsgroepen hard raakt - met name in Afrika - als gevolg van stijgende energie-, voedsel-, en grondstoffenprijzen en geopolitieke fricties;

Constaterende dat:

- Extra middelen nodig zijn om Oekraïne te helpen in de oorlogssituatie en bij de wederopbouw;
- Ook extra middelen nodig zijn om te voorkomen dat de oorlog tot meer problemen leidt in andere kwetsbare regio's waar honger, armoede en ongelijkheid al toenamen als gevolg van de klimaat- en covid-crisis;
- De aangekondigde forse extra Defensie investeringen dus hand in hand moeten gaan met extra investeringen in ontwikkelingssamenwerking;

Verzoekt:

de Tweede Kamerfractie en delegatie in het EP zich in te zetten voor:

- Maximale solidariteit met Oekraïne tijdens en na de oorlog;
- Een nieuw solidariteitsfonds voor Oekraïne dat bovenop de noodzakelijke huidige Nederlandse en Europese ontwikkelingshulp voor andere landen komt; en
- Het afschaffen van de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking en een terugkeer naar tenminste de internationale norm van 0,7% + 0,1% van het BNP

En gaat over tot de orde van de dag

Reactie

De Tweede Kamerfractie en delegatie in het Europees Parlement omarmen deze motie.

Ruslands brute invasie van Oekraïne heeft reeds geleid tot tienduizenden doden, miljoenen vluchtelingen en onvoorstelbaar veel leed. Vanaf het begin van de invasie heeft de PvdA zich solidair verklaard met de Oekraïense bevolking en ertoe opgeroepen alles op alles te zetten de Oekraïeners te ondersteunen. Dit zal ook gedurende de wederopbouw van groot belang zijn. Daarom steunt de PvdA ten volste het Europese plan om een Ukraine Solidarity Trust Fund op te stellen, en zal zich hard maken voor een aanzienlijke bijdrage van Nederland. Het feit dat vanwege de oorlog prijzen en voedseltekorten in kwetsbare landen stijgen, onderstreept nogmaals de noodzaak om aan de internationale norm van ontwikkelingssamenwerking te voldoen.

Motie 10: Veilige, gereguleerde markt genotsmiddelen (Nathan Roos)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- De individuele zelfbeschikking van burgers, binnen een door de overheid gestelde kaders, een leidend principe is voor sociaaldemocraten;
- Het beschermen van zwakkeren in de samenleving tegen uitbuiting op vele gebieden van de samenleving een opgave is van de overheid;
- De negatieve aspecten van het gebruik van roes- en genotsmiddelen, zoals de toxiciteit, schadelijkheid voor samenleving en het verslavingsrisico erg divers zijn, zodat het huidige onderscheid tussen legaal, hard of soft sterk arbitrair is;
- Het vele geld en de grote inspanningen voor opsporing en repressie effectiever ingezet kunnen worden voor preventie en verslavingszorg.

Constaterende dat:

- Meer dan honderd jaar repressief beleid tegen roes-en genotsmiddelen van velerlei aard nauwelijks effect heeft gehad op de maatschappelijk nadelig kanten van gebruik;
- De repressieve bestrijding gefaald heeft en in tegendeel juist criminele organisaties over de hele wereld alleen maar sterker heeft gemaakt en overheden heeft ondermijnd;
- Nederland door zijn gedoogbeleid duidelijk de risico's voor gebruikers heeft verkleind en dat dat beleid inmiddels in vele landen, vaak in uitgebreidere vorm, met succes is overgenomen, terwijl intussen in Nederland 20 jaar stilstand en toenemende repressie grote schade heeft gedaan;
- Een groot aantal betrokken Nederlanders, van Hedy d'Ancona tot wijlen Peter R de Vries, onlangs een manifest heeft gepubliceerd waarin wordt opgeroepen tot het instellen van een staatscommissie teneinde het drugsbeleid te hervormen, waarbij het uitgangspunt is om gezondheidsrisico's zo laag mogelijk te houden en het algeheel welzijn, de volksgezondheid en veiligheid zo goed mogelijk te waarborgen.
- Repressief beleid, waaronder het criminaliseren van gebruik van drugs, vooral de zwakkere en armere burgers onevenredig zwaar raakt en blootstelt aan uitbuiting.

Verzoekt:

De TK-fractie het initiatief te nemen de Opiumwet zodanig aan te passen dat het gebruik van genots- en roesmiddelen effectief wordt gedecriminaliseerd en het kader geboden wordt voor het van overheidswege reguleren van de beschikbaarheid van substanties gebaseerd op de vastgestelde risico's daarvan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie wil verder met de huidige experimenten voor de legalisering van hennepsteelt. Dat moet uitmonden in een gesloten cannabis-keten waar de criminaliteit geen vat op heeft. Daarnaast willen we drugsgebruikers niet langer behandelen als criminelen, maar hun gezondheid vooropstellen. Door het drugsgebruik uit de taboesfeer halen en in te zetten op voorlichting. Daarom ondersteunt de Tweede Kamerfractie het onderzoek van een Staatscommissie naar de meest effectieve wijze van reguleren vanuit het gezondheidsperspectief. Het lijkt ons verstandig eerst de uitkomsten van dat onderzoek af te wachten. Op die wijze kunnen we de motie ondersteunen. Tegelijkertijd willen we de georganiseerde criminaliteit die achter de drugshandel zit keihard aanpakken.

Motie 11: #voor14 is niet genoeg (Nathan Roos)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de PvdA staat voor een leefbaar en adequaat minimumloon, wat 14€ nu niet meer is;
- minimumlonen moeten passen bij de situatie waarin we ons bevinden
- Mensen nu meer dan eerder hogere lonen nodig hebben om te kunnen overleven;
- hogere minimumlonen goed zijn voor de economie, omdat grotere koopkracht betekent dat mensen ook werkelijk meer zullen kopen, wat de essentie is van de economie;

Constaterende dat:

- er in 2018 berekend is dat een leefbaar minimumloon voor Nederland ongeveer 14€ per uur zou bedragen
- de FNV op basis van deze berekening zijn campagne #voor14 is begonnen;
- de PvdA zich aansloot bij deze campagne van de FNV
- het voorstel van de adequate minimumlonen zoals dat door de PvdA EP-delegatie werd bepleit, ook die normen gebruikt die tot 14€ hadden geleid in 2018;
- we nu ongeveer vier jaar verder zijn sindsdien, waaronder één jaar waarin historische inflatie en koopkrachtdalingen werden gerapporteerd
- op basis van de normen die in 2018 waren gebruikt, in 2021 al een leefbaar minimumloon van meer dan €15,60 zou worden gevonden en dat dit merendeels nog vóór de vrije vlucht van de koopkrachtkrimp was;
- ondanks de huidige arbeidstekorten de lonen niet of onvoldoende stijgen

Verzoekt:

Het partijbestuur om te onderzoeken wat wel een adequaat minimumloon zou zijn, opdat de Tweede Kamerfractie voor zo'n wettelijk minimumloon kan pleiten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie ziet dat een hoger minimumloon hard nodig is omdat veel mensen niet kunnen rondkomen en de boodschappen de huur niet kunnen betalen. De PvdA wil dat het minimumloon, inclusief koppeling met de AOW en (bijstands)uitkeringen, wordt verhoogd naar tenminste 14 euro. Dit staat ook in de tegenbegroting die PvdA en GroenLinks opgesteld hebben. De PvdA houdt de gestegen kosten scherp in de gaten en staat open voor een onderzoek naar een adequaat en leefbaar loon.

Motie 12: Weg met de participatiewet (Gerard Bosman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- De Participatiewet blijkt alle evaluaties een complete mislukking is, mensen niet beschermd tegen armoede en onvrijwillige werkloosheid, en uitgaat van wantrouwen tegen mensen die hulp nodig hebben,
- Het sociaal minimum (wat o.m. de hoogte van de bijstandsuitkering regelt) veel te laag is om van te kunnen leven, waardoor mensen nog dieper in armoede en schulden terecht komen, en daarmee ook met meer gezondheidsproblemen en een fors lagere levensverwachting te maken krijgen, en dat dit via hun kinderen ook volgende generaties treft, en dat jongeren beneden 21 jaar nog lagere bijstandsnormen en wachttijden krijgen opgelegd, waarbij de Participatiewet ook nog eens onzinnige beperkingen kent in de besteding van uitkeringsgelden met enorme privacybeperkende controles en sancties,
- Dat de Participatiewet dit nog verergert door de kostendelersnorm en de partnertoets (deze laatste overigens ook, met weer andere definities, in de Toeslagenwet en de AOW), waarmee ook de woningnood wordt verergerd en mensen niet vrij kunnen bepalen of ze willen samenwonen en met intimiderende privacyschendende controles te maken krijgen,
- Dat de Participatiewet veel te strakke normen kent voor bijverdiensten en vermogen,
- Dat wetenschappelijk meermalen bewezen is dat verplichtingen en sancties om mensen in betaald werk te dwingen meestal averechts werken en dat betere facilitering, motivering en beloning veel effectiever zijn, dat verplicht werken met slecht contract of zelfs zonder loon moreel onacceptabel is, en dat deze verplichtingen ook nog eens leiden tot grote kosten voor ingrijpende controles, welk geld beter besteed kan worden,
- Dat Participatiewet en WW nu uitvoerders prikkelen om vooral mensen uit de uitkering te krijgen (ongeacht of het dan daarna beter met hun gaat) in plaats van bevorderen van hoogwaardige arbeidsbemiddeling en het faciliteren daarvan (met bijv. scholing) met betaald werk volgens eigen keuze en eigen regie bij de arbeidsbemiddeling,
- Dat regelingen voor mensen met een arbeidsbeperking eveneens niet effectief zijn, te complex, en met onvoldoende inkomensbescherming,
- Dat basisbanen niet substantieel van de grond komen,

Constaterende dat:

- Onze PvdA in haar verkiezingsprogramma pleit voor een andere bijstand, een nieuw inkomensvangnet, niet gebaseerd op wantrouwen, en met een hoger sociaal minimum, en minder verplichtingen,
- de urgentie hiervan gegeven de enorme inflatie en de bittere uitzichtloosheid van veel uitkeringsgerechtigden alleen maar is toegenomen,
- er een enorm toenemend tekort is aan arbeidskrachten, maar dat er ook in ons verkiezingsprogramma niet substantieel geïnvesteerd wordt in een beter systeem van en meer middelen voor veel betere arbeidsbemiddeling,
- dat in ons verkiezingsprogramma weliswaar 100.000 publieke basisbanen worden voorgesteld, maar dat daar nog geen concreet plan voor gemaakt is,

Verzoekt:

De Tweede Kamerfractie en Partijbestuur een brede discussie in onze partij te organiseren voor een beter, socialer en hedendaags inkomensvangnet, een betere arbeidsbemiddeling voor een ieder die (ander, meer) betaald werk wil en kan, inclusief voor mensen met een arbeidsbeperking of anderszins een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt, en daarbij ook een plan in gesprek te brengen voor een recht op een basisbaan bij een publieke of non-profit instelling, welke banen daarvoor bij het Rijk kunnen aanmelden, en waarbij dan alleen toetsing plaatsvindt of er geen reguliere betaalde arbeid verdrongen wordt, en deze basisbanen tenminste een vast contract, beloning tegen wettelijk minimumloon en opbouw aanvullend pensioen kennen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie vindt dat de participatiewet op de schop moet. De bijstand is nu een moeras van sancties, formulieren en verplichtingen, maar moet een springplank naar meedoen in de samenleving worden. De PvdA gaat graag de discussie aan hoe de bijstand, maar ook de ondersteuning van mensen met een arbeidshandicap beter en menselijker kan.

De PvdA ziet de basisbaan als een belangrijk middel om meer mensen betaald mee te kunnen laten doen in de maatschappij. In Groningen, Rotterdam en andere steden zien we mooie resultaten hiervan. De Tweede Kamerfractie gaat graag, in samenwerking met raadsfracties, aan de slag voor meer basisbanen.

Motie 13: Energiearmoede onder jongeren (Marinus Jongman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- 18, 19 en 20 jarigen in principe vallen onder de onderhoudsplicht van hun ouders, maar wanneer de ouders niet kunnen bijdragen er in nood bijzondere bijstand mogelijk is, maar dat deze regeling in de praktijk erg ingewikkeld en onbekend is.
- Jezelf dieper in de studieschuld steken geen goede oplossing is voor stijgende kosten van levensonderhoud.
- Jongeren en studenten vaak huren en weinig tot geen invloed hebben op de verduurzaming van hun kamer of woning.
- Jongeren vaker een laag inkomen hebben in verband met het jeugdloon of studieleningen.
- Een groot deel van jonge mensen huurt bij particuliere verhuurders dan wel huisjesmelkers.

Constaterende dat:

- De energierekening keihard stijgt
- Mensen onder de 21 en studenten die kunnen lenen vaak geen aanspraak mogen maken op de energietoeslag.
- Het energielabel geen invloed heeft op de maximale huurprijs van onzelfstandige wooneenheden in het puntenstelsel (WWSO), in tegenstelling tot bij zelfstandige wooneenheden

Verzoekt:

De Tweede kamerfractie

- Oplossingen te zoeken voor een versnelde verduurzaming van (studenten)kamers
- Het energielabel te betrekken bij toekomstige herzieningen van het WWSO (puntenstelsel voor huurprijsbepaling)
- Zich in te spannen om een energietoeslag beschikbaar te maken voor studenten en jongeren of ander

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie heeft al meermaals aandacht gevraagd voor het feit dat slechte energielabels niet tot een lagere huur leiden voor huurders. Bij de herziening van het puntenstelsel zullen we ons daarvoor blijven inzetten. Voor studenten is het met stijgende kosten voor levensonderhoud en hoge huren lastig rondkomen. We hebben specifiek aandacht voor de financiële positie van studenten en zullen voorstellen doen zodat ook jongeren normaal kunnen rondkomen.

Motie 14: Project bestaanszekerheid voor jonge mensen (Marinus Jongman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- De bestaanszekerheid van jonge mensen en beginnende werkenden fundamenteel onder druk staat.
- De ongelijkheid tussen generaties aan het toenemen is
- Jonge mensen een stapeling van crises over zich heen krijgen in o.a. de doorgeschoten flexibilisering van de arbeidsmarkt, de klimaatcrisis, de wooncrisis en de enorme problemen met mentale gezondheid.
- Van Waarde een veelgeprezen project is geweest binnen en buiten de PvdA en veel heeft bijgedragen aan de herbronning van de PvdA
- De afzonderlijke crises waar jonge mensen mee te maken krijgen vaak niet als samenhangend geheel worden bekeken.
- Jonge mensen de toekomst van onze samenleving en onze partij zijn.

Constaterende dat:

- Mensen met een MBO achtergrond minder tevreden zijn over hun leven en denken dat het niet de goede kant op gaat met Nederland.
- 13% van de jongeren tussen 16 en 27 jaar een vorm van een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
- Het SER Jongerenplatform keer op keer alarmerende rapporten uitbrengt over de positie van jongeren en dat er geconstateerd wordt dat er de afgelopen jaren nauwelijks verbetering en vaak verslechtering is in de positie van jongeren.
- Jongerenorganisaties verenigd in de Jongeren denktank Coronacrisis een rapport hebben uitgebracht rondom het verbeteren van de positie van jonge mensen na de coronacrisis (En nu... daden!).

Verzoekt:

In samenwerking met de WBS en andere onderdelen van de partij een project naar analogie van Van Waarde op te zetten rondom de bestaanszekerheid van jongeren, studenten, starters en jong werkenden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Binnen onze partij zijn er veel belangrijke thema's die goed besproken en uitgewerkt moeten en mogen worden. Het is niet mogelijk om op ieder thema een werkgroep of projectgroep in te stellen en goed te faciliteren. Het staat leden vrij om zelf, of samen met bijvoorbeeld een netwerk, een gesprek te organiseren, voorstellen te ontwikkelen en de resultaten hiervan te delen. Het partijbestuur hoeft dit niet te initiëren.

Motie 15: Werken aan gebalanceerd, eerlijk en gezond landbouwbeleid (Richard van de Burgt)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- We het belangrijk vinden dat we in Nederland een sterke landbouwsector houden, maar daarbij zijn we wel op zoek naar een redelijke balans. Ons land heeft voldoende kennis en ruimte om de voedselvoorziening goed op orde te hebben, maar is te klein om in grote hoeveelheden vlees en ander voedsel te exporteren over de gehele wereld. De vervuiling die dat met zich meeneemt is ongezond voor mens, dier en natuur. Wij willen de landbouwsector hervormen door meer balans in te brengen. Daarbij geldt als uitgangspunt dat boeren een eerlijk inkomen verdienen met duurzame productie en dat voedsel betaalbaar moet blijven, ook voor mensen met een smalle beurs.

Constateerende dat:

- Het huidige landbouwsysteem aan vervanging toe is. Echter de discussie wordt al snel een gepolariseerd debat tussen voor- en tegenstanders. Terwijl er in onze ogen gemeenschappelijke belangen zijn die elkaar juist zouden moeten verbinden, in plaats van tegen elkaar uitspelen.
- In het huidige landelijke beleid 25 miljard euro wordt ingezet op aankoop van beëindigen cq onteigening van bedrijven met grote uitstoot van stikstof in de buurt van natuurgebieden.
- Het belang van biodiversiteit en kringloop-landbouw gediend is met de stap van de gehele regulier landbouw naar een natuur inclusieve landbouw. Daarom willen we ook aan de voorkant van de keten sturen. Dit kan bijvoorbeeld door het invoeren c.q. verhogen van de invoerrechten op kunstmest.
- Het billijk is dat de landbouw als vervuiler evenredig belast wordt, zoals we dat ook doen bij bedrijven. Dit kan door het belasten van CO2 uitstoot en andere vormen van vervuiling. Om deze manier kan een agrariër zelf besluiten hoe de uitstoot wordt verminderd.
- De opbrengsten van bovengenoemde belastingsgelden kunnen worden gebruikt voor compenseren van inkomen van boeren, het stimuleren van omslag naar inclusieve, meer diverse en biologische landbouw en het betaalbaar houden van voedsel.

Verzoekt:

het partijbestuur om de mogelijkheden tot een duurzaam landbouwsysteem te onderzoeken en daarmee richting het volgende verkiezingsprogramma een aantal concrete voorstellen te doen. Deze voorstellen moeten erop gericht zijn om de volgende problemen aan te pakken:

1. Een eerlijke beloning voor de producent.
2. De negatieve prikkels uit het systeem te halen door deze te belasten, denk hierbij aan een
  - CO2 taks
  - Watertaks voor toegevoegd water in (vlees)producten
  - Kunstmesttaks
  - Pesticidentaks
  - Antibioticataks
  - Bijdrage vanuit de producent voor het huisvesten van arbeidsmigranten.
3. De middelen die beschikbaar komen met twee in te zetten om een duurzame landbouw te stimuleren en een betaalbaar product voor iedereen.
4. De voedselproductie en consumptie in ons land én de import en export meer in balans te brengen.
5. Een positieve prikkel introduceren voor het stimuleren van biologische landbouw en diversificatie binnen individuele agrarische bedrijven, zowel in de landbouw als veeteelt en (nog beter) combinaties daarvan.
6. Meer geld vrij te maken voor de inspectie van punten 2 en 3.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Deze motie is een oproep aan de komende verkiezingsprogrammacommissie. Het is prematuur om op specifieke punten vooruit te lopen op de werkzaamheden van deze commissie.

Motie 16: Jongerenquotum (Andrej van Hout)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de PvdA zonder jonge kiezers geen langetermijntoekomst heeft;
- de PvdA zich als sociaaldemocratische partij júíst zou moeten inzetten voor de problemen van jongeren;
- volksvertegenwoordiging betekent dat kiezers op een afspiegeling van de samenleving moeten kunnen stemmen;
- jongeren het beste voor zichzelf kunnen spreken om hun problemen op te lossen;
- jongeren als rolmodel voor nieuw politiek talent kunnen fungeren, wat zorgt voor een democratie die toekomstbestendig is;

Constaterende dat:

- wanneer alleen mensen tussen de 18 en 24 jaar oud zouden hebben gestemd bij de laatste Kamerverkiezingen, de PvdA drie zetels zou hebben;
- dit in de categorie 25 tot 34 jaar niet veel beter is met zes zetels;
- de PvdA bij deze verkiezing naar verhouding minder stemmen onder de 35 jaar oud haalde dan 50plus;
- jonge mensen voor enorme uitdagingen staan, zoals de klimaatcrisis, de uit de hand gelopen huizenmarkt en oplopende studieschulden;
- onze nieuwe fractievoorzitter Attje Kuiken, na te zijn begonnen bij de JS, op haar 29e Kamerlid is geworden;

Verzoekt:

Roept het Partijbestuur op om bij het volgende congres een reglementaire wijziging voor te leggen dat bij de samenstelling van alle lijsten voor landelijke verkiezingen minimaal één kandidaat van jonger dan 30 jaar oud op een verkiesbare plek staat, dat wil zeggen minimaal even hoog als het aantal zetels dat de PvdA op dat moment heeft;

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Bij de samenstelling van de fractie wordt, conform onze reglementen, gestreefd naar een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen en naar een evenwichtige spreiding qua leeftijd, regio en diversiteit. Leden hebben het laatste woord over de kandidatenlijsten. Als het congres van mening is dat de evenwichtige spreiding van kandidaten qua leeftijd niet voldoende is, behoudt het te allen tijde het recht om de kandidatenlijst te wijzigen.

Motie 17: Partijbrede inclusiviteit voor mensen met een beperking (Ruud van Veggel)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- onze PvdA inclusiviteit, ook voor mensen met een beperking, als norm stelt;
- het desondanks voor komt dat locaties ontoegankelijk blijken voor mensen met een beperking

Constaterende dat:

het regelmatig voor komt dat vergaderlocaties worden gebruikt die fysiek niet toegankelijk zijn voor mensen met een beperking;

Verzoekt:

Besluit dat met onmiddellijke ingang vergaderingen van organen van onze partij alleen nog maar gehouden kunnen worden in locaties die voldoen aan de fysieke bereikbaarheid, toegankelijk en bruikbaarheid (BTB) en verzoekt het Partijbestuur dit ook zo spoedig mogelijk in de reglementen vast te leggen,

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

Het partijbestuur vindt dat alle geledingen van onze partij zich optimaal moeten inspannen om ervoor te zorgen dat partijbijeenkomst voor eenieder toegankelijk zijn. Het partijbestuur zegt toe daarover in gesprek te gaan met de netwerken, afdelingen en andere belanghebbenden en te onderzoeken hoe in de uitvoering van deze motie kan worden voorzien. Een uitkomst kan zijn dat het partijbestuur hierover in de toekomst een wijziging van het reglement voorlegt. Maar belangrijker is het dat we ervoor zorgen dat iedereen binnen de partij weet waarop te letten bij het organiseren van toegankelijke bijeenkomsten en dat ook doet.

Motie 18: Structurele aanpak jeugdwerkloosheid (Marinus Jongman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Jongeren een erg kwetsbare positie hebben op de arbeidsmarkt
- Langdurige afstand tot de arbeidsmarkt leidt tot een stapeling van maatschappelijke problemen.
- Er 302.000 jongeren zijn met een (risico op een) afstand tot de arbeidsmarkt
- Het zonde is om de opgebouwde dienstverlening en opgedane kennis verloren te laten gaan, net als bij de vorige aanpak jeugdwerkloosheid uit 2013.
- Er te veel met incidentele projecten wordt gewerkt waardoor er te weinig structurele verbetering ontstaat.
- Er in het coalitieakkoord 500 miljoen is uitgetrokken voor armoede, schulden en preventie waar dit onder zou kunnen vallen.
- Jongeren een structurele investering verdienen in de aansluiting op de arbeidsmarkt en het voorkomen van jeugdwerkloosheid.

Constaterende dat:

- Tijdens de coronacrisis de jeugdwerkloosheid enorm snel is opgelopen
- Er tijdens verschillende economische crises een aanpak jeugdwerkloosheid wordt opgetuigd, die later weer wordt stopgezet.
- Dit kabinet aldus de werkagenda aanpak jeugdwerkloosheid een besluit moet nemen over het structureel maken van de inzet en de financiële middelen op dit thema.
- Economisch niet-zelfstandige jongeren vaker een migratieachtergrond hebben en vaker een ouder in de bijstand hebben gehad.

Verzoekt:

de tweede kamerfractie zich in te spannen om een structurele investering in het voorkomen van jeugdwerkloosheid en afstanden tot de arbeidsmarkt mogelijk te maken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie kiest voor een arbeidsmarkt waar iedereen mee kan doen. Volledige werkgelegenheid is en blijft het doel, met de zekerheid van een fatsoenlijk inkomen. Dit geldt dus ook voor jongeren. De PvdA vindt dus dat UWV en gemeenten meer moeten doen om jongeren te ondersteunen en aan het werk te helpen. De PvdA heeft eerder al voorstellen gedaan voor meer werk/leerbanen, het schrappen van de zoektermijn voor jongeren tot en met 27 jaar en jongeren een leerwerk aanbod te geven.

Motie 19: SER Jongerenplatform advies uitgangspunt nieuwe basisbeurs (Marinus Jongman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- In de tweede kamer en in de samenleving een stevige discussie bestaat over de basisbeurs.
- Er onder jonge mensen veel woede heerst over de plannen rondom de nieuwe basisbeurs en de gebrekkige compensatie voor de pechgeneratie.
- Het bedrag voor de nieuwe basisbeurs een zielloos politiek compromis behelst wat niet gebaseerd is op fundamentele overwegingen.
- Studieschulden absoluut niet meer van deze tijd zijn.
- Bij een eigen bijdrage ter waarde van een bijbaan van 12 uur per week en bijdrage van ouders studenten zonder schulden zouden moeten kunnen afstuderen volgens de in het SER Jongerenplatform verenigde jongerenorganisaties, waaronder werkgevers.
- De 'tegemoetkoming' voor de pechgeneratie een klap in het gezicht van studerende jongeren is.

Constaterende dat:

- Jongerenorganisaties verenigd in het SER Jongerenplatform een uitstekend plan hebben gepresenteerd voor het nieuwe leenstelsel met breed draagvlak, waaronder bij werkgeversorganisaties.
- De SER een uiterst belangrijk adviesorgaan is voor sociaal-economische zaken.
- De plannen van het kabinet niet gebaseerd zijn op een deugdelijke analyse en niet voldoende ten goede komen van de pechgeneratie en toekomstige generaties.

Verzoekt:

De Tweede kamerfractie:

- Het SER Jongerenplatform advies over het leenstelsel, 'studeren zonder druk' voor zover mogelijk, wordt omgezet in beleid en daarbij te zorgen dat hierbij geen onuitlegbare verschillen met MBO studenten ontstaan.
- Dat er adequate compensatie komt voor de pechgeneratie.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie erkent dat jongeren tegenwoordig veel druk ervaren en bovendien te maken krijgen met veel knelpunten. Jongeren hebben te maken met een oververhitte woningmarkt, vaak tijdelijke contracten en een hoge studieschuld als gevolg van het studievoorschotstelsel. Het is dan ook nodig om belemmeringen weg te nemen voor jongeren door de herinvoering van een basisbeurs. De fractie zal zich hard maken voor een eerlijker, socialer stelsel.

Motie 20: AOW verhoging eerlijk voor elke generatie (Marinus Jongman)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- De AOW verhoging en het behoud van de koppeling noodzakelijk is
- Alleenstaande vrouwen, minderheden en andere (gemarginaliseerde) groepen die geen tot weinig aanvullend pensioen hebben opgebouwd relatief meer profiteren van het verhogen van de AOW.
- Veel genoemde redenen voor het niet willen verhogen van de AOW zijn dat ook senioren die het niet nodig hebben hiervan profiteren.
- De Franchise waarschijnlijk omhoog gaat bij het verhogen van de AOW en dat hierbij huidige senioren profiteren van een hogere gespaarde inleg, en tegelijkertijd een hogere AOW.
- Het verhogen van de AOW tot een redelijk leefbaar minimum gewenst is en de voorgestelde verhoging van 7.5% daarvoor niet genoeg is.
- Dat algehele verhoging van de AOW de voorkeur heeft boven allerlei ingewikkelde toeslagen, regelingen en aftrekposten.

Constaterende dat:

- De AOW (deels) een omslagstelsel is waarbij de werkenden van nu premie inleggen voor de senioren van nu, maar dat in toenemende mate de AOW gedekt wordt uit de algemene middelen.
- De FNV IO Research onderzoek heeft laten doen naar het draagvlak voor het verhogen van de AOW. Waarbij 8 op de 10 Nederlanders voorstander is van verhoging van de AOW en behoud van de koppeling.
- De koopkracht van mensen met enkel een AOW, of met een klein aanvullend pensioen, serieus achteruit gaat dankzij de gestegen prijzen.

Verzoekt:

De Tweede Kamerfractie:

- zorg te dragen dat de lasten van AOW verhoging worden gedragen door de sterkste schouders.
- De financiering van de verhoging te zoeken in verdere fiscalisering en daarbij te zorgen voor een eerlijke verdeling van de lasten over de verschillende generaties, waaronder huidige senioren

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie vindt dat het minimumloon en de AOW-uitkering omhoog moeten gaan. De koppeling blijft hierbij in stand. Zeker omdat er veel werkenden zijn die nu geen of onvoldoende pensioen opbouwen. De PvdA heeft voor de financiering van haar plannen, zoals de verhoging van het minimumloon en de AOW, in de tegenbegroting gekozen om een progressieve belasting op grote vermogen en vervuilers in te voeren.

Motie 21: Motie ‘atlas van afgehaakt Nederland’ (Voorcongres Utrecht)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Er een aansprekend rapport is verschenen ‘Atlas van Afgehaakt Nederland’ van Josse Voogd & René Cuperus.
- Het rapport laat zien hoe verschillen in opleidingsniveau, inkomen en gezondheid zich vertalen in sociaal-culturele voorkeuren en politieke keuzes en hoe die over het land zijn verdeeld.

Constaterende dat:

- Dit rapport voor PvdA als een belangrijke bron kan worden gebruikt voor het bijstellen van visie en beleid ten aanzien van de sociaaldemocratie en in het publieke debat over maatschappelijke en regionale verschillen.

Verzoekt:

Roept het bestuur van de PvdA op de komende politieke ledenraad de implicaties van dit rapport te bespreken dusdanig dat tot concrete oplossingen voor mensen kan worden gekomen zodat hun geloof in de overheid, de politiek en de democratie hersteld wordt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

De atlas van afgehaakt Nederland is een buitengewoon lezenswaardig document waarin een fundamenteel meningsverschil over de toekomstkoers van de Nederlandse samenleving wordt weergegeven. Het partijbestuur onderschrijft de oproep van de indiener om dit document met de partij te bespreken en samen te komen met oplossingen om het geloof van mensen in de overheid, de politiek en de democratie te versterken.

Het partijbestuur merkt echter op dat een motie geen instrument is om onderwerpen voor bijeenkomsten van de partij te agenderen. Het partijbestuur moedigt indiener dan ook aan om gebruik te maken van de mogelijkheid om op verzoek van 750 leden een agendapunt op te voeren voor een eerstvolgende politieke ledenraad.

Motie 22: Bespreking op de politieke ledenraad over het rapport van de werkgroep Ledendemocratie (Voorcongres Utrecht)

Het congres van de PvdA, bijeen te Nieuwegein op 11 juni 2022:

Overwegende dat:

- het rapport van de Permanente werkgroep Ledendemocratie met als titel “Zonder ontmoetingsdemocratie, geen ledendemocratie” in juli 2021 is verschenen;
- dat dit rapport nog steeds niet aan leden is gepresenteerd;
- de leden formeel nog geen kennis hebben kunnen nemen van dit rapport;
- de leden ook geen kennis hebben kunnen nemen van de reactie van het Partijbestuur op het rapport
- er hierdoor een aanzienlijke vertraging over de uitvoering is ontstaan.

Constaterende dat:

- het onderwerp van het rapport van groot belang is voor de partij en de vereniging;
- de uitvoering van het rapport essentieel is voor de partij en de vereniging;
- alvorens met de uitvoering van het rapport te starten, dit rapport en de voorgenomen plannen tot uitvoering, uitvoerig met de leden besproken dient te worden;
- deze discussie van groot belang is voor de status van de ledendemocratie.

Verzoekt:

het Partijbestuur om komend najaar op de politieke ledenraad met de leden over de inhoud en de uitvoering van het rapport van de Permanente werkgroep Ledendemocratie te uitvoerig te discussiëren nadat dit eerder aan gewesten en afdelingen ter bespreking is gezonden.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Op het congres kan in een sessie in gesprek gegaan worden over dit rapport. Hetgeen gevraagd wordt in de motie wordt dus al uitgevoerd.

Motie 23: Verkennen alternatieve procedure vaststelling van de kandidatenlijst

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Zoveel mogelijk leden moeten kunnen meedoen aan de ledendemocratie.
- Slechts een klein deel van de leden aanwezig is of kan zijn op een ALV.
- Kandidaten voor politieke functies zich idealiter in gelijke mate aan de leden kunnen presenteren bij een ledenraadpleging.
- Er alles aan moet worden gedaan om te voorkomen dat het besluitvormingsproces over de kandidatenlijst op de afdelingsvergadering leidt tot (publieke) beschadiging van individuele kandidaten.
- Andere partijen reeds succesvol ervaring hebben opgedaan met digitale procedures voor het vaststellen van de kandidatenlijst.

Constaterende dat:

- Democratie één van onze belangrijkste idealen is en onze eigen ledendemocratie daar onderdeel van is.
- De inrichting van de huidige kandidaatstellingsprocedures het deelnemen van leden aan de (partij) democratie inclusief het zich kandidaat stellen voor een politieke functie in de weg kan zitten.

Roept het partijbestuur op:

- Te onderzoeken of een andere procedure voor de vaststelling van de kandidatenlijsten kan leiden tot meer laagdrempelige ledendemocratie en een veiliger omgeving waarin kandidaten zich in gelijke mate aan de leden kunnen presenteren en het risico op publieke beschadiging van individuele kandidaten zoveel mogelijk wordt teruggedrongen. En daarbij te kijken naar de voorbeelden van andere politieke partijen die hierin andere procedures hanteren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

De tijd staat niet stil. Andere partijen laten zien dat kandidaatstellingsprocedures ook op andere manieren mogelijk zijn, bijvoorbeeld met behulp van moderne technieken. Het partijbestuur is bereid te verkennen welke alternatieven er zijn voor de huidige kandidaatstellingsprocedure.

Motie 24: Toegankelijk openbaar vervoer voor iedereen (Karin Jeurink)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Je straks makkelijker naar de Malediven kan vliegen dan naar een dorp 6 kilometer verderop met de bus,
- de kosten van het openbaar vervoer stijgen als het gevolg van het stijgen van brandstofprijzen,
- Het openbaar vervoer bijdraagt aan klimaatdoelstellingen, bereikbaarheid van heel Nederland en kansengelijkheid,

Constaterende dat:

- reizigersaantallen aantrekken, maar dat de aantallen reizigers pas weer in 2026 op het niveau zijn van voor de corona crisis,
- Het rijk de financiële ondersteuning eind van dit jaar al stopt,
- In de tussentijd moeten nieuwe OV concessies aanbesteed worden, waarvoor vanuit de markt geen belangstelling is en de provincies dus opdraaien voor de risico's en de daarbijbehorende extra kosten,
- De provincies kunnen deze kosten niet langjarig dragen,
- Dit onvermijdelijk tot een verschraling van het OV aanbod

Verzoekt:

Verzoekt de Tweede Kamerfractie zich in te zetten om de financiële middelen beschikbaar te houden om deze tijdelijke verliezen te compenseren tot de reizigersaantallen zich hersteld hebben, in elk geval tot 2026.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt deze motie.

De Tweede Kamerfractie beschouwt het openbaar vervoer als een basisvoorziening die nodig is om iedereen deel te laten nemen aan de samenleving. Zonder aanvullende steun vanuit het Rijk dreigt een kaalslag in het openbaar vervoer met alle onacceptabele maatschappelijk consequenties van dien. De Tweede Kamerfractie blijft zich inzetten voor toegankelijk, betaalbaar en duurzaam openbaar vervoer, overal in Nederland. Daarbij hoort financiële compensatie zolang als dat nodig is.

Motie 25: Motie beginselprogramma (Voorcongres Noord-Holland)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de partij op dit moment in onvoldoende mate een afspiegeling is van de huidige diversiteit in de samenleving als het gaat om leeftijd, geslacht, etniciteit, geaardheid.
- de partij alle middelen moet inzetten (uitgaande van de bovengenoemde diversiteit) om het contact met de samenleving te intensiveren.
- hiervoor een op de huidige crises (mbt wonen, werk, zorg, onderwijs, klimaat, rol overheid) toegesneden formulering van haar idealen noodzakelijk is.
- de partij eveneens op het punt staat belangrijke beslissingen mbt haar toekomst te nemen en dat deze niet op een verantwoorde manier kunnen worden genomen zonder een heldere bepaling van haar standpunten (wat willen wij behouden?).

Constaterende dat:

- op dit moment alleen het beginselmanifest uit 2006 de idealen van de partij verwoordt.
- in de openingszin van dit manifest het voor de sociaal-democratie essentiële ideaal van gelijkwaardigheid ontbreekt.
- het manifest alleen om die reden al onvoldoende aanknopingspunten biedt om de huidige crises van een adequaat antwoord te voorzien.
- een manifest als zodanig, zonder verdere analyses van maatschappelijke ontwikkelingen, onvoldoende houvast biedt bij het bepalen van een eigen koers.

Verzoekt:

het Partijbestuur en de Tweede Kamerfractie om het beginselmanifest uit 2005 en het beginselprogramma uit 1977 te vervangen door een nieuw beginselprogramma waarin ten minste

- gelijkwaardigheid (als antwoord op een doorgeslagen meritocratie)
- democratisering (als antwoord op populisme en identiteitspolitiek)
- bestaanszekerheid (als antwoord op te kort schietende voorzieningen en een onbetrouwbare overheid) van een aansprekende formulering en een eigentijdse uitwerking worden voorzien door een commissie die samenwerkt met alle leden en tevens buitenstaanders bij het schrijven van dit programma betreft.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Het partijbestuur is van mening dat de sociaaldemocratische beginselen uit het beginselmanifest nog steeds fier overeind staan. Wel heeft het partijbestuur in zijn werkplan al opgetekend een Van Waarde 2.0 traject te willen starten.

Motie 26: Motie 2-procentnorm NAVO (Voorcongres Zuid-Holland)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de oorlog in Oekraïne op vele vlakken gevolgen heeft, waaronder voor de veiligheid en democratie en rechtsstaat in Nederland en Europa,

Constaterende dat:

- Nederland zich structureel niet aan de tweeprocentnorm houdt,
- Van mening dat: de uitgaven voor veiligheid gekoppeld dienen te zijn aan de ambities op deze genoemde vlakken,

Verzoekt het Partijbestuur en de Tweede Kamerfractie:

het standpunt in te nemen dat een structurele verhoging van het defensiebudget gerealiseerd dient te worden zodat de NAVO-norm van 2 procent wordt gehaald.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie omarmt de motie.

De PvdA is als enige progressieve partij al jarenlang voorstander voor extra investeringen in zowel defensie als ontwikkelingssamenwerking. De oorlog in Oekraïne onderstreept op gruwelijke wijze dat extra investeren in onze veiligheid noodzakelijk is. Wat betreft deze oorlog is de PvdA nu bereid alles te doen wat humanitair en financieel nodig is, ook als dat meer omvat dan de 2 procent NAVO-norm. Wij steunen structurele extra investeringen in defensie.

Defensie kampt echter al jaren met problemen om middelen effectief te besteden, zie ook de rapporten van de Algemene Rekenkamer. Voor de lange termijn willen we daarom de afweging blijven maken hoeveel extra investeringen in defensie nodig zijn. Vandaar dat we ons niet vast willen leggen op een vast percentage.

Moties over linkse samenwerking

Motie 27: RoodGroene Motie – Gezamenlijke lijst Eerste Kamer (Frank van den Wolde)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Bundeling van onze krachten in de Eerste Kamer leidt tot een sterk blok dat links-progressieve invloed kan uitoefenen op de koers van de regering;
- De tijd rijp is voor een volgende betekenisvolle stap richting een krachtige links-progressieve samenwerking.

Constaterende dat:

- Er groot draagvlak is voor nauwere samenwerking onder de leden en kiezers van GroenLinks en de PvdA, zoals o.a. bleek uit de op het congres van 2018 aangenomen motie “Linkse Samenwerking & Eerste Kamerverkiezingen”;
- In steeds meer gemeenten de PvdA en GroenLinks de handen ineen slaan, gezamenlijke lijsten vormen en fracties samenvoegen;
- En zowel de Tweede Kamerfracties als de partijbesturen verschillende initiatieven hebben genomen om linkse, progressieve samenwerking te versterken;

Verzoekt:

- Spreekt zich uit voor het vormen van één gezamenlijke kieslijst met GroenLinks voor de Eerste Kamerverkiezingen van 2023. De twee partijen doen zelfstandig mee aan de verkiezingen, maar de Statenleden stemmen bij de Eerste Kamerverkiezingen op één gezamenlijke kieslijst;
- verzoekt het partijbestuur om in samenspraak met GroenLinks uitvoering te geven aan deze motie. Opties zijn bijvoorbeeld het benoemen van één gezamenlijke kandidaatstellingscommissie of het samenvoegen van twee afzonderlijk vastgestelde lijsten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Binnen onze partij wordt er verschillend gedacht over de mate van samenwerking met GroenLinks. Het partijbestuur ziet het als zijn verantwoordelijkheid om die verschillende opvattingen zoveel mogelijk te verenigen en wil daarom op dit moment geen onomkeerbare stappen zetten.

Tot slot zijn ook praktische bezwaren. De statuten en reglementen van de PvdA zijn duidelijk over het proces tot de Eerste Kamerverkiezingen. Het besluit om zelfstandig deel te nemen aan de Eerste Kamerverkiezingen is al genomen en het reglementair voorgeschreven draaiboek al gemaakt. Het doel van deze motie – het bundelen van de krachten in de Eerste Kamer – ondersteunt het partijbestuur echter ten zeerste. Daarom wijst het partijbestuur op de motie één gemeenschappelijke fractie (motie 30), die eenzelfde doel nastreeft en wel uitvoerbaar is.

~~Motie 28: Gezamenlijke lijst PvdA/GL voor de Eerste Kamer (Roberto Kist)~~

Deze motie is teruggetrokken.

Motie 29: Samen Vooruit (Bart van Bruggen)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Ons Congres de afgelopen jaren door diverse moties heeft opgeroepen tot het versterken, verdiepen en concreet maken van samenwerking met GroenLinks;
- De Tweede Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks met steun van de leden nauw samen hebben opgetrokken in de formatie en een progressief oppositieakkoord hebben gesloten;
- Het van belang is dat verdere stappen in de samenwerking ter instemming worden voorgelegd aan de leden, waarbij dialoog en ontmoeting evenveel aandacht verdient als de uiteindelijke besluitvorming;
- Er nu een noodzaak is tot een sterke links-progressieve oppositie, omdat het kabinet Rutte IV keuzes maakt die dramatisch uitpakken voor veel mensen in ons land: hun bestaanszekerheid staat op het spel. Wij zijn het verplicht om op te komen voor hun noden.

Constaterende dat:

- Het van het grootste belang is dat we: én de tijd nemen om samen zorgvuldig verder vorm te geven aan de zo vurige gewenste samenwerking waarin ook al veel stappen zijn gezet én nu een passende concrete stap zetten die laat zien dat de handen ineen slaan om sociaaldemocratische idealen te realiseren écht kan en het kabinet Rutte IV dwingt tot socialer beleid.
- We als partij met een grote rijkdom aan verschillende gedachten over vormen en uitkomsten van linkse samenwerking nu de handen ineen slaan met respect voor elkaars denken: wij weten dat we, in het belang van leraren, kinderen die opgroeien in armoede, politieagenten, mensen met schulden, ZZP-ers, gedupeerden van de toeslagenaffaire, zorgmedewerkers, milieu, klimaat en natuur, mensen die gediscrimineerd worden om wie ze zijn, waar hun voorouders geboren zijn of van wie ze houden en vele, vele anderen, nog een hele lange en moeilijke strijd te voeren hebben.

Voor die strijd hebben we – zoals onze lange en trotse geschiedenis ons leert – veel bondgenoten en veel liefde nodig.

Spreekt uit dat:

- Het procesvoorstel vanuit het Partijbestuur waarin de volgende stappen in linkse samenwerking met GroenLinks (zoals gedaan op 2 mei jl.) een welkome uitwerking is van hoe deze al langer lopende samenwerking ook verder in (en tussen) de vereniging(en) plaats kan gaan vinden en dus van harte wordt ondersteund.
- Eén gezamenlijke kieslijst met GroenLinks voor de Eerste Kamerverkiezingen van 2023 goed past bij eerdere besluiten van het Congres en de Ledenraad, het hierboven genoemde procesvoorstel van het Partijbestuur en de lopende samenwerking waar de TK fracties het initiatief hebben genomen tot nauwere samenwerking, zodat nu bij de PS verkiezingen een volgende concrete en vervolgstap gezet kan worden, en dus van harte wordt ondersteund.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Binnen onze partij wordt er verschillend gedacht over de mate van samenwerking met GroenLinks. Het partijbestuur ziet het als zijn verantwoordelijkheid om die verschillende opvattingen zoveel mogelijk te verenigen en wil daarom op dit moment geen onomkeerbare stappen zetten.

Tot slot zijn ook praktische bezwaren. De statuten en reglementen van de PvdA zijn duidelijk over het proces tot de Eerste Kamerverkiezingen. Het besluit om zelfstandig deel te nemen aan de Eerste Kamerverkiezingen is al genomen en het reglementair voorgeschreven draaiboek al gemaakt. Het doel van deze motie – het bundelen van de krachten in de Eerste Kamer – ondersteunt het partijbestuur echter ten zeerste. Daarom wijst het partijbestuur op de motie één gemeenschappelijke fractie (motie 30), die eenzelfde doel nastreeft en wel uitvoerbaar is.

Motie 30: Een gemeenschappelijke fractie van PvdA en GroenLinks in de Eerste Kamer (Joop van den Berg)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- de Tweede Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks succesvol samenwerken en onlangs samen het Progressieve Oppositieakkoord hebben gesloten;
- wij onze idealen van een sociale, duurzame en rechtvaardige samenleving alleen kunnen realiseren door onze machtspositie naar vermogen te versterken;
- door bundeling van krachten de PvdA en GroenLinks ook in de Eerste Kamer een sterk blok tegen het kabinet Rutte IV kunnen vormen.

Constaterende dat:

- een volgende stap in de linkse samenwerking mogelijk en belangrijk is om het perspectief vast te houden en het bundelen van krachten van de Eerste Kamerfracties een geschikte test vormt voor verdergaande landelijke samenwerking;
- deze krachtenbundeling weliswaar geen onomkeerbare stap vormt maar wel een nieuwe proeve van nauwere samenwerking levert;

Verzoekt:

Spreekt de wens uit dat de Eerste Kamerfracties van Partij van de Arbeid en GroenLinks zich na de verkiezing door Provinciale Staten van de Eerste Kamer in 2023 naar vermogen als één gemeenschappelijke fractie zullen opstellen. En verzoekt het partijbestuur dit verlangen van het congres over te brengen en op de uitvoering ervan toe te zien, alsmede binnen de Eerste Kamer gevolg te geven aan verdere discussie en besluitvorming in de partij over samenwerking.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

Nederland is toe aan een andere, eerlijkere koers. De PvdA weet dat we door krachten te bundelen bergen kunnen verzetten. Dat we polarisatie een halt toe kunnen roepen door samen te werken. Dat we vooruitgang mogelijk kunnen maken door verdeeldheid tegen te gaan. Terwijl de politiek fragmenteert en de Tweede Kamer nog nooit uit zoveel fracties bestond, zijn de PvdA en GroenLinks juist hechter gaan samenwerken.

De Eerste Kamerverkiezing biedt ruimte voor een volgende stap. Eentje die ervoor zorgt dat we beter in staat zijn om onze idealen werkelijkheid te maken. Het partijbestuur van de PvdA interpreteert bovenstaande motie als een oproep om in een nieuw gekozen Eerste Kamer één fractie te vormen met de senatoren van PvdA en GroenLinks. Het partijbestuur onderschrijft en steunt deze oproep ten zeerste. Het is een historische beweging om als links progressief blok te opereren en de balans in de politiek te doen omslaan.

Als de leden instemmen met deze motie zal het partijbestuur toezien op de vorming van één gemeenschappelijke fractie van PvdA en GroenLinks in de nieuw gekozen Eerste Kamer.

Motie 31: PvdA Eerste Kamer op zelfstandige lijst en fractie (Roelof Veldhuis)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Er stemmen opgaan voor het samenvoegen van de Eerste Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks na de komende Eerste Kamerverkiezingen;
- Het politieke primaat in de Tweede Kamer ligt en de kerntaak van de Eerste Kamer bestaat uit het toetsen van de kwaliteit van de wetgeving op rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid;
- De leden van de Eerste Kamer indirect worden gekozen door de leden van de Twaalf Provinciale Staten.

Constaterende dat:

- De Eerste Kamer het minst geschikte politieke orgaan is om een volgende stap voor linkse samenwerking te zetten;
- Er, met een gemeenschappelijke fractie in de Eerste Kamer, de onwenselijke situatie kan ontstaan dat de Tweede Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks verschillend stemmen en de gemeenschappelijke Eerste Kamerfractie dan voor het blok komt te staan;
- Verdere linkse samenwerking via een zorgvuldig en democratisch proces met de leden tot stand dient te komen.

Verzoekt:

Het partijbestuur om een zelfstandige lijst te presenteren voor de Eerste Kamerverkiezingen en te waarborgen dat de Eerste Kamerfracties van PvdA en GroenLinks niet fuseren na de Eerste Kamerverkiezingen van 2023.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Nederland is toe aan een andere, eerlijkere koers. De PvdA weet dat we door krachten te bundelen bergen kunnen verzetten. Terwijl de politiek fragmenteert en de Tweede Kamer nog nooit uit zoveel fracties bestond, zijn de PvdA en GroenLinks juist hechter gaan samenwerken.

Binnen onze partij wordt er verschillend gedacht over de mate van samenwerking met GroenLinks. Het partijbestuur ziet het als zijn verantwoordelijkheid om die verschillende opvattingen zoveel mogelijk te verenigen en wil daarom op dit moment geen onomkeerbare stappen zetten. Het partijbestuur ziet het vormen van één fractie met senatoren van PvdA en GroenLinks daarom als de juiste stap.

Motie 32: Samenwerken PvdA en GroenLinks (partijbestuur)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Het congres door middel van diverse moties heeft opgeroepen tot het versterken van samenwerking met linksprogressieve partijen, in het bijzonder GroenLinks;
- De politieke programma's van de PvdA en GroenLinks sterk verwant zijn;
- De Tweede Kamerfracties van de PvdA en GroenLinks samen hebben opgetrokken in de formatie en een progressief oppositieakkoord hebben gesloten;
- Er een noodzaak is tot sterke, meer verenigde oppositie, na het aantreden van Rutte IV, in het bijzonder door de grote versnippering in de huidige Tweede Kamer;
- Samenwerking nieuwe energie kan geven aan linksprogressieve politiek.

Spreekt uit dat:

- De samenwerking tussen de PvdA en GroenLinks gericht is op de politieke inhoud, het formuleren van een overtuigend alternatief voor het huidige regeringsbeleid en op het versterken van politieke (machts)positie van progressief Nederland.
- De samenwerking stap voor stap wordt vormgegeven. Met een open blik en vooral met concrete gezamenlijke initiatieven.
- De focus ligt op de samenwerking tussen de PvdA en GroenLinks, maar dat we ook proactief samenwerking blijven zoeken met andere linksprogressieve partijen.
- De PvdA en GroenLinks, liefst in samenwerking met andere progressieve bondgenoten, een reeks bijeenkomsten organiseren voor leden, sympathisanten en andere geïnteresseerden gericht op ideeënontwikkeling en het formuleren van een nieuw gezamenlijk perspectief op linksprogressieve politiek en de toekomst van Nederland.
- Eventuele verdere stappen in de samenwerking ter instemming worden voorgelegd aan de leden. Dit geldt in het bijzonder voor de inzet bij de Provinciale Statenverkiezingen en de verkiezingen van de Eerste Kamer in 2023 en bij de Tweede Kamerverkiezingen van (uiterlijk) 2025.

Verzoekt het Partijbestuur:

de komende tijd aan de hand van bovengenoemde uitgangspunten de samenwerking met GroenLinks nader vorm te geven.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Dit is een motie van het partijbestuur.

Motie 33: Eerst de idealen! (Fetse Visser)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Verkiezingsuitslagen in het buitenland laten zien dat de sociaaldemocratie op eigen benen kan staan;
- Ook bij de gemeenteraadsverkiezingen is bewezen dat met een gedreven ideologisch verhaal uitstekende resultaten kunnen worden geboekt;
- De PvdA met een terugkeer naar de ideologische basis én sociaaldemocratische werkwijze de potentie heeft weer een brede volkspartij te worden;
- Hiervoor meer nodig is dan een goed verkiezingsprogramma, een flitsende campagne en gedreven volksvertegenwoordigers.

Constaterende dat:

- Het voor de overleving van de sociaaldemocratie noodzakelijk is de arbeidersklasse te heroveren als kiezers en als actief kader binnen onze partij;
- Het herijken en versterken van onze ideologische basis hiervoor noodzakelijk is;
- Het aantreden van een nieuwe partijleider een goed moment is de ideologische basis te herijken en te versterken;
- De huidige corona-omstandigheden het mogelijk te maken om uitgebreid fysiek met de leden in gesprek te gaan.

Verzoekt het partijbestuur:

- Een proces in gang te zetten ter herijking en versteviging van de ideologische basis ('Van waarde 2.0'), waarin niet alleen onze ideologische uitgangspunten maar ook de manier waarop wij politiek willen bedrijven centraal staat;
- Hierbij actief de gewesten en afdelingen te betrekken;
- Tot dit proces is voltooid geen onomkeerbare stappen te zetten in de samenwerking met Groenlinks rondom de provinciale en Eerste Kamer-verkiezingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Het partijbestuur heeft in zijn werkplan al opgetekend een Van Waarde 2.0 traject te willen starten. Daarmee is deze motie overbodig.

Motie 34: Samenwerking PvdA en GroenLinks Eurodelegaties (Alderik Oosthoek)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- PvdA en GroenLinks intensief samen moet werken op alle politieke niveau's om een krachtig geluid te bieden op links;
- De Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D) in het Europees Parlement de kernwaarden van de PvdA goed vertegenwoordigt;
- De S&D-fractie een veel grotere omvang heeft dan de fractie van de Groenen en de S&D-fractie daarmee, onder meer tijdens stemmingen, invloedrijker is in het Europees Parlement;
- De gekozenen in het Europees Parlement de kernwaarden van de PvdA behoren uit te dragen in Europees verband en daarbij zich niet te beperken tot nationale belangen;

Constaterende dat:

- De PvdA en GroenLinks verkiezingsprogramma's voor de Europese verkiezingen in 2019 zoveel overeenkomsten toonden dat de Stembijzetter extra vragen moest opnemen;
- De Eurodelegaties van PvdA en GroenLinks deel uitmaken van verschillende politieke fracties in het Europees Parlement;
- Er met het "Sustainable Equality" rapport van de S&D[2], opgesteld in samenwerking met progressieve academici en beleidsmakers, een progressieve agenda staat met ambitieuze voorstellen op het gebied van duurzaamheid, economische gelijkheid en Europese integratie;

Verzoekt de Eurodelegatie:

- Samenwerking te zoeken met de GroenLinks Eurodelegatie;
- Zich in te spannen binnen de S&D-groep voor intensieve samenwerking met de fractie van de Groenen;
- Aangesloten te blijven bij de Progressieve Alliantie van Socialisten & Democraten in het Europees Parlement (S&D).

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Eurodelegatie omarmt deze motie.

De samenwerking tussen de delegaties van GroenLinks en de PvdA is al hartelijk, we houden elkaar op de hoogte wat er speelt binnen de Groene fractie en de Sociaal-democratische fractie (S&D) in het Europees Parlement. We organiseren daarnaast ook gezamenlijke politieke activiteiten binnen en buiten het Europees Parlement.

Diep van binnen delen we de wens van de indiener om in de S&D fractie te blijven. Niet alleen de lange traditie (de PvdA is immers een van de oprichters) zou een reden kunnen zijn om in de S&D fractie te blijven, ook het gewicht in het Europees Parlement en de contacten met regeringspartijen in Europa die de PvdA hierdoor krijgt zijn redenen.

We zijn het daarom eens met de intentie van de indiener.

Motie 35: Jongeren betrekken bij linkse samenwerking (Iris Vrolijk)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Overwegende dat:

- Linkse samenwerking begint bij elkaar ontmoeten en elkaar leren kennen.
- Er een inhoudelijk gesprek moet plaatsvinden over de verschillende culturen van de partijen.
- Jongeren een prominente rol hebben in het gesprek over de toekomst van onze partij

Constaterende dat:

- Zowel bij de leden van de PvdA als bij die van GroenLinks steun is om nader samen te werken.
- Bij veel jongeren binnen de Jonge Socialisten en DWARS steun is voor nader samenwerken.
- Dit op heel veel plekken op regionaalniveau al gebeurt. Bijvoorbeeld in de vorm van gemeenschappelijke bijeenkomsten, gemeenschappelijke fracties of gezamenlijke deelname aan het college.
- Ook de Tweede Kamerfracties van PvdA en GroenLinks nauw samenwerken.

Verzoekt:

- Het partijbestuur in samenspraak met GroenLinks een initiatiefgroep jongeren van beide partijen te vragen een plan uit te werken over het gesprek binnen de partij, het samensmelten van verschillende culturen en hoe de samenwerking er voor jongeren uitziet. Hierbij moet deze initiatiefgroep de jongerenorganisaties Jonge Socialisten en DWARS uitgebreid betrekken.
- Het partijbestuur om in samenspraak met GroenLinks breed het gesprek met jongeren aan te gaan over de samenwerking.
- Het partijbestuur van de PvdA om in samenspraak met GroenLinks een gelijktijdig debat in beide partijen over de inhoud en vorm van verdergaande samenwerking te organiseren.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

Motie 36: Inhoudelijke verbinding tussen PvdA en GroenLinks (voorcongres Limburg)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Constateerende dat:

- in de komende jaren cruciale slagen moeten worden gemaakt wat betreft de grote en steeds urgentere nationale en internationale opgaven zoals klimaat, sociale en economische ongelijkheid, internationale vrede en veiligheid, en de democratische rechtsstaat;
- de PvdA, evenals Groen Links en andere progressieve en linkse partijen, opnieuw niet in de gelegenheid is om het beleid inzake deze urgente opgaven via regeringsdeelname mede vorm te geven, met alle risico's van dien voor de samenleving,

Overwegende dat:

- verregaande samenwerking tussen partijen die ten aanzien van de grote thema's eenzelfde koers willen varen zowel de oppositie effectiever maakt als de kans op meeregeren in de toekomst verhoogt;
- de PvdA en Groen Links elkaar daarbij kunnen versterken op basis van wederzijdse complementariteit: traditioneel sterke focus op sociale en economische ongelijkheid, respectievelijk op duurzaamheid en klimaat;
- hier werk van maken niet moet wachten tot vlak voor (of vlak na) verkiezingen: hoe eerder we dit aanvatten, des te hechter de verbinding, des te sterker de rol tijdens coalitievorming en des te beter het resultaat;
- verbinding gericht op de urgente grote thema's een inspirerend en aantrekkelijk perspectief biedt voor velen die behoefte hebben aan een brede progressieve beweging die het verschil kan maken;
- de verbinding in elk geval de PvdA en Groen Links moet omvatten, maar ook met andere partijen die op de grote maatschappelijke opgaven eenzelfde koers willen varen gesproken moet kunnen worden,

Verzoekt het partijbestuur:

- spoedig stappen te nemen gericht op een zo sterk mogelijke inhoudelijke verbinding tussen PvdA en Groen Links met maximale progressieve impact wat betreft de grote opgaven voor nu en straks;
- dit vorm te geven als een proces van en voor leden, op afdelingsniveau, provinciaal niveau, en nationaal niveau;
- daarbij tevens te bezien welke mogelijkheden er zijn voor verbinding met andere partijen die op de grote opgaven eenzelfde koers willen varen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur omarmt deze motie.

De strekking van de motie is in lijn met het procesvoorstel dat het partijbestuur aan de leden gedaan heeft.

Motie 37: de bottom-up verbinding tussen PvdA en GroenLinks stimuleren (voorcongres Limburg)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

constaterende dat:

- het door de PvdA en Groen Links ingezette proces van intensivering van de samenwerking op links door veel kiezers en leden gezien wordt als een noodzakelijke ontwikkeling in de Nederlandse politiek;

overwegende dat:

- de PvdA en Groen Links elkaar wat betreft de grote maatschappelijke opgaven kunnen versterken op basis van wederzijdse complementariteit: traditioneel sterke focus op sociale en economische ongelijkheid, respectievelijk op duurzaamheid en klimaat;
- verbinding gericht op de urgente grote thema's een inspirerend en aantrekkelijk perspectief biedt voor velen die behoefte hebben aan een brede progressieve beweging die het verschil kan maken;
- een gecombineerd lidmaatschap met behoud van de mogelijkheid om kandidaat te zijn een belangrijke en onmiddellijk te realiseren stap kan zijn: dit faciliteert zowel bottom-up verbinding als gezamenlijk politiek en bestuurlijk optreden;

verzoekt het partijbestuur:

- de bottom-up verbinding tussen PvdA en Groen Links te stimuleren door in overleg met Groenlinks een gecombineerd lidmaatschap te faciliteren, zonder financiële drempel en met behoud van de mogelijkheid om kandidaat te zijn en politieke en bestuurlijke rollen te vervullen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

De Partij van de Arbeid kent geen verbod op een dubbellidmaatschap. Wel geven de statuten en reglementen van de partij beperkingen op het moment dat een PvdA-lid politiek actief wil zijn namens een andere partij. Deze beperkingen zijn erop gericht te voorkomen dat niet helder is namens welke partij iemand optreedt indien deze twee of meer partijlidmaatschappen heeft. Die onduidelijkheid wenst het partijbestuur te voorkomen.

Als iemand echter in en namens de partij een terughoudende rol speelt is er geen overwegend bezwaar dat deze persoon meerdere lidmaatschappen combineert.

Motie 38: Motie transparantie voor de toekomst (voorcongres Zuid-Holland)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Constateerende dat:

- Er binnen de partij meerdere geluiden opgaan voor en tegen (intensieve) samenwerking met GroenLinks.
- onduidelijkheid zorgt voor onrust betreffende dit thema zowel intern als extern.

Overwegende dat:

- op het speciale congres in Zwolle meerdere moties zijn aangenomen betreffende dit onderwerp
- onderzoeken zijn aangekondigd t.b.v. dit onderwerp
- de fractie een heisessie heeft gehad en hier ook over dit thema gesproken is.
- in meerdere artikelen van meerdere kranten aangegeven is dat hier binnen de fractie niet één geluid is
- bestuur hier intern ook over vergaderd heeft

Besluit dat:

- fractie en bestuur openheid te geven m.b.t. tot deze gesprekken
- een (lange) termijn standpunt in te nemen t.b.v. helderheid
- duidelijkheid te geven over welke vorm er dan gesproken wordt (gezamenlijke lijst, fusie, kantoren samenwerken etc).

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Het partijbestuur faciliteert een open en transparant proces met de leden over de mogelijkheden van verdergaande linkse samenwerking. Interne discussie binnen de fractie en het partijbestuur blijven echter binnenskamers vanwege de vertrouwelijkheid van deze gesprekken. Het partijbestuur en de Tweede Kamerfractie leggen vanzelfsprekend verantwoording af aan het congres.

Motie 39: Motie Blokvorming, nu en in de toekomst (voorcongres Zuid-Holland)

De Partij van de Arbeid, bijeen tijdens het hybride congres (online en offline) op 11 juni 2022,

Constateerende dat:

- er een enorme versplintering plaatsvindt op maatschappelijk en politiek niveau.
- hierdoor slag- en daadkracht wordt gemist.

Overwegende dat:

- naar voorbeeld van het Europees Parlement meerdere partijen wel een blok kunnen vormen.
- link progressief op veel thema's al en kan samenwerken
- blokvorming zorgt voor een sterk tegengeluid en resultaat

Besluit dat:

- het bestuur en fractie actief opzoek gaan naar partijen en bewegingen.
- mogelijkheden bekendmaakt en terugkoppelt voor/op het eerstvolgende congres.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur ontraadt deze motie.

Het partijbestuur stelt een zorgvuldige procedure voor om samen met de leden te verkennen welke mogelijkheden er zijn tot verdergaande linkse samenwerking. Het partijbestuur heeft het streven om op het eerstvolgende congres een kort concept beginselmanifest te presenteren over vorm en inhoud van verdergaande samenwerking. Blokvorming zou een optie kunnen zijn, maar het partijbestuur wil de komende tijd ook verkennen welke andere mogelijkheden van samenwerking er zijn.

